

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
26. JUNIJ
1991

Letnik XLV.
Štev. 27 (2609)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
din. 20

P. b. b.

Dr. Zernatto deželni glavar!

Dr. Christof Zernatto (slika) je novi koroški deželni glavar. Izvoljen je bil včeraj s 24 glasovi svoje stranke in socialdemokratov. Prvi namestnik Zernatta je Ambrozy (SPÖ), drugi pa kljub protestom SPÖ Haider. Zernatto je prvi deželni glavar iz vrst ÖVP po drugi svetovni vojni.

Kurt Waldheim

K. Waldheim le še leto dni!

Zdihovanje po vsej Avstriji: zvezni predsednik dr. Kurt Waldheim se je dokončno odpovedal ponovni kandidaturi za funkcijo prvega moža v državi in bo le še leto dni predsednik republike. Odločitev Waldheima, ki ga je zaradi svoje sporne preteklosti bojkotirala skorajda vsa mednarodna javnost, je pozdravilo nad 70 odstotkov Avstrijcev!

Jörg Haider

J. Haider odstavljen!

Koroški deželni glavar dr. Jörg Haider svoje škandalozne izjave o „urejeni politiki zaposlovanja v tretjem rajhu“ politično ni preživel. Koroški deželni zbor mu je pretekli petek na izredni seji z dvotretjinsko večino (25:11) izglasoval nezaupnico in ga hkrati odstavil kot koroškega deželnega glavarja. Več na 2. strani.

Novi koroški deželni glavar dr. Christof Zernatto se je v svojem nastopnem govoru včeraj v koroškem deželnem zboru zavzel za pospešen dialog s slovensko narodnostno skupnostjo na Koroškem ter tudi z neposrednimi sosedi, novo slovensko državo in tudi Furlanijo-Julijsko krajino.

„Za dialog s Slovenci tu in onstran Karavank!“

V zvezi z načrtovano spremembo volilnega reda za deželnozborske volitve je Zernatto dejal, da pri tem namerava upoštevati težnje slovenske narodnostne skupnosti, k osamosvojitvi Slovenije pa je dejal, da se bo njene slovesne razglasitve danes zvečer v Ljubljani udeležil kot predstavnik Koroške.

Nadalje je poudaril, da prav tako želi vzpostaviti tesnejše stike s Hrvaško, da pa bo politika dobrega sosedstva usklajena z avstrijsko zunanjo politiko.

Dr. Christof Zernatto bo kot deželni glavar še danes na Dunaju zaprisegel na avstrijsko ustavo.

Kljub svarilom – Slovenija in Hrvaška v samostojnost!

„Pozivava druge republike, da smo pripravljeni na ustanovitev zveze z vsemi tistimi republikami, ki sprejemajo splošna načela o človekovih in državljskih pravicah, o pravici naroda do samoopredelitve, o pravicah narodnostnih manjšin in splošna demokratična načela, na katerih se gradi sodobna Evropska družba.“ To je skupna izjava slovenskega in hrvaškega predsednika, Milana Kučana in Franja Tudjmana, po njunem zad-

njem usklajevalnem sestanku pred osamosvojitvijo obeh republik preteklo soboto v Zagrebu. S tem pozivom sta hkrati poskusila izpodbiti argument, da bo današnja hkratna proglašenje samostojnosti enostransko dejanje in celo razbijanje Jugoslavije, kar obema republikama poleg srbskega bloka v Jugoslaviji očitajo tudi ZDA in države evropske dvanajsterice.

Pretekli in ta teden so se dogodki okrog osamosvaja-

nja obeh republik in o Jugoslaviji sledili z veliko naglico. V sredo in četrtek je o tem problemu razpravljala evropski vrh Konference o varnosti in sodelovanju v Berlinu in se v svoji resoluciji izrazil za nepriznavanje kakršnekoli razdružitve, v četrtek je iz Berlina naravnost v Beograd dopotoval ameriški državni sekretar James Baker, ki se je poleg zvezniški premierom Markovičem in zunanjim ministrom Lončarjem v petek pogovarjal tudi z vsemi pred-

sedniki republik. Posebno dolg razgovor je imel s slovenskim predsednikom Kučanom. Iz Beograda je odpoval bolj pesimističen kot je prišel.

Voditelji jugoslovanskih republik so namreč zavrnilo Bakerjev poziv k jugoslovanski enotnosti, po vrnitvi v Washington pa je izjavil, da „ZDA in njihovi evropski zavezniki ne bodo priznali neodvisne Slovenije, če bi prišlo do enostranske odcepitve.“

(Dalje na 3. strani)

V soboto „Praznik srečanja“ pri Joklnu

Kulturno društvo pri Joklnu v Celovcu vabi na dvojezični „Praznik srečanja/Fest der Begegnung“ v soboto, 29. junija 1991 od 16. ure dalje v dvojezični kulturni taberni ter v Pavličevi ulici v Celovcu.

Program se bo začel z grško glasbo, ob 19. uri bo nastopila „Wiener Tschuschenkappelle“, ob 21.30 bo dražba slik, ob 22. uri pa bo nastopil znani Iztok Mlakar s pesmimi iz Primorske.

Za otroke je pripravljen poseben spored z nastopom čarodeja Grega Sulejmanoviča ob 17. uri, od 16. ure dalje pa bo odprta keramična delavnica, dalje bo možnost za risanje in pečenje kruha ter celo vožnja s kočijo.

„Bruji“ pri nas doma

Rock-skupina „Bruji“ (na sliki) z Gradiščanskega je minuli konec tedna navdušila poslušalce v Žitari vasi in Bilčovsu. Na koncertih, ki jih je organizirala Slovenska prosvetna zveza v sodelovanju s KUMST oz. rožanskimi prosvetnimi društvi, so „Bruji“ dokazali, da upravičeno slovi po tehtnih vsebinah svojih pesmi ter po izredni instrumentalni virtuoznosti. Poslušalci so se kajpada počutili „doma“, če se poslužimo naslova najnovejše LP-plošče „Brujev“.

VABILO

Zveza koroških partizanov vabi na tradicionalno tovariško srečanje vseh demokratov in antifašistov. Obhajali bomo 50-letnico ustanovitve Osvobodilne fronte in oboroženega upora proti nacifašizmu.

Srečanje bo

**v nedeljo, 30. junija ob 14. uri
pri Peršmanu v Podpeci**

Poleg domačih govornikov (Janez Wute-Luc, dr. Marjan Sturm, zvezna poslanka Terezija Stoisić) bosta spregovorila tudi gosta iz Slovenije in sicer: **Ivan Dolničar**, predsednik RO ZZB Slovenije, ter član predsedstva R. Slovenije, akademik **Ciril Zlobec**.

V kulturnem programu pa bosta sodelovala Godba na pihala iz Šmihela in moški pevski zbor „Foltej Hartman“ iz Pliberka.

Vabimo Vas, da po izjemnih proslavah obletnice Osvobodilne fronte v Ljubljani in Trstu tudi na Koroškem množično izrazimo našo svobodoljubno in protifašistično zavest.

Izjava Zveze slovenskih organizacij:

„Deželni glavar Haider nevzdržen za demokracijo!“

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem je k nezasišani in za milijone žrtev nacionalsocializma žaljivi izjavi koroškega deželnega glavarja o „urejeni politiki zaposlovanja v tretjem rajhu“ objavila sledečo izjavo, ki jo objavljamo v celoti:

„Vedno znova prihajajo na dan politična načela, ki so že programatična za koroškega deželnega glavarja in poleg tega tudi za politiko svobodnjaške stranke (FPÖ). Ta politična opcija se je zelo jasno pokazala v Haiderjevih najnovejših izjavah o „urejeni zaposlovalni politiki v tretjem rajhu.“

Haiderju vedno uspeva ustrezno prilagajati jezik in argumentacijo svojim poslušalcem: na Koroškem s „trdimi“ izjavami navdušuje nemškonalno in skrajno desničarsko publiko.

Če se zdaj nekateri čudijo populistično-profesionalnim Haiderjevim nastopom, verjetno prej niso spremljali njegovega političnega razvoja. Njegovo poudarjanje „nacionalnega“ se je vedno ujemalo s priznavanjem k tako imenovani „Volksgemeinschaft“, z zmanjševanjem pomena nacističnih veljakov, z odkritimi simpatijami do nacionalsocialističnega režima itd.

Haiderjev jezik (P. Turriani: „Usedlina takega čvekanja ustreza fašističnim miselnim in jezikovnim strukturam...“) ima mnogo izposojenk iz nacističnega slovarja in prav v vlogi deželnega glavarja se je „mož, ki si nekaj upa“, izkazal za zavzetega zagovornika zapostavljanja slovenske narodne skupnosti in za ciničnega apostola proti

tujim delavcem in azilantom v Avstriji.

Haiderjev najnovejši verbalni izpad potrjuje temelj njegove nemškonalno prikrojene zgodovinske in družbene podobe. Posebno je treba opozariti na njegove napade na avstrijske protifašistične borce, ki jih je že večkrat označil za izdajalce, pa tudi na znanstvenike, ki jih je zaradi njihovega zavračanja take interpretacije imenoval „akademski golažen“.

Zaničevanje nacističnih žrtev, zavračanje protifašističnih borcev, spoštovanje storilcev v drugi svetovni vojni, so še danes družbeno priznani identifikacijski vzorci, ki v Avstriji služijo kot legitimacija za družbeno podobo preteklosti.

Ali naj Haider služi kot vzorec za opravičilo takega mišljenja v prihodnje – kljub jasnim določilom 9. člena Avstrijske državne pogodbe?

Vprašanje, v koliko je v Avstriji s takimi nemškonalnimi parolami možno uganjati politiko in kako dolgo je s Haiderjevo politiko mogoče ustvarjati večino, ostaja odprto.

Zveza slovenskih organizacij je Haiderja že vedno ocenjevala kot riziko za demokracijo in na demokratične sile v deželi apelirala, da ga – v interesu mirnega in demokratičnega razvoja v Avstriji – končno umaknejo s položaja deželnega glavarja.“

Haider odstavljen!

Dr. Jörg Haider ni več koroški deželni glavar! Na predlog socialdemokratske stranke, kateremu se je – prej kot je bilo pričakovati – pridružil tudi doseđani Haiderjev koalicijski partner, koroška ljudska stranka, je koroški deželni zbor pretekli petek popoldne Haiderju s 25:11 glasovi izrekel nezaupnico in ga s tem tudi odstavil.

IVAN LUKAN

Haider je bil za koroškega deželnega glavarja izvoljen 30. maja 1989 s pomočjo ljudske stranke, njegovo od vsega začetka sporno glavarjenje je tako trajalo le dve leti. Haiderjev odhod z najvišjega položaja v koroški politiki je pozdravila vsa avstrijska javnost in slovenska narodnostna skupnost na Koroškem, posebno tisti njen del, ki je vseskozi upravičeno svaril pred politikom, ki se je dokončno razkrinkal z znano škandalozno izjavo. Neverodostojno pa so se ob Haiderjevi odstavitvi obnašali predvsem tisti koroški slovenski politiki, ki s svojim ravnanjem Haiderju v zadnjih dveh letih niso le omogočili vnesti in poglobiti nevaren spor med manjšino samo, marveč tudi pripomogli k njegovemu ugledu v Sloveniji.

Povod za odstranitev s položaja koroškega deželnega glavarja je dal Haider sam, ko je na seji koroškega deželnega zbora 13. junija podal škandalozno izjavo o „urejeni politiki zaposlovanja v tretjem rajhu“.

Ta njegova izjava je izzvala val protestov in obsodb po vsej Koroški, Avstriji in Evropi. Avstrijska zvezna vlada je Haiderjevo izjavo javno obsodila in zahtevala

njegov takojšen odstop, odločno pa so reagirale tudi druge visoke avstrijske in mednarodno priznane osebnosti, predstavniki vseh demokratičnih taborov ter tudi vse pomembne organizacije koroških Slovencev (preberite izjavo Zveze slovenskih organizacij na Koroškem).

„Count down“ Haiderjevega samouničevanja tudi ni mogel ustaviti na hitro v njegovo podporo organiziran vseavstrijski „solidarnostni miting“ preteklo sredo na celovškem Novem trgu (preberite posebno poročilo) pa tudi ne razveljavitev koalicijskega pakta z ljudsko stranko, le nekaj ur pred njegovo odstavitvijo.

Ko je bilo jasno, da Haider ne bo prostovoljno sprejel politične posledice zaradi svojega škandaloznega zadržanja, so mu poslanci socialdemokratske in ljudske stranke v petek popoldne v koroškem deželnem zboru izglasovali nezaupnico.

Odstranitev Haiderja s položaja deželnega glavarja je bila opravljena z javnim glasovanjem. Vsak deželni poslanec se je moral z Da ali Ne imensko izjaviti o predlogu o nezaupnici Haiderju, rezultat 25:11 pa je pokazal, da je vseh 17 poslancev socialdemokratske in 8 poslancev ljudske stranke glasovalo proti Haiderju. S tem izidom glasovanja pa je bila tudi zagotovljena potrebna dvotretjinska večina za njegovo odstavitev.

Večina opazovalcev na tribuni sejne dvorane koroškega deželnega zbora je z aplavzom sprejela državniško odločitev, ki bo – tako je vsaj upati – Koroški in Avstriji deloma spet povrnila hudo načet mednarodni ugled.

KOMENTAR

dr. FRANCIJA ZWITTRA

Kakšno poletje!

Kakor smo se bili že navadili hladne klime v naravi, ki ni in ni hotela dopustiti sončnih dni in poletja – kolesarji so znano amatersko Tour d'Autriche premagali v zimskih pogojih – tako smo se tudi navadili nič kaj razveseljive politične klime v avstrijskem vsakdanjiku. Mesarsko klanje v Avstrijski ljudski stranki za mesto njenega predsednika, ponižujoče snubljenosti za vstop v Evropsko skupnost oz. poprej v Evropski gospodarski prostor, pri katerem Streicher in Schüssel tekmuje, kdo bo prodal več avstrijske suverenosti mogotcem v Bruslju, preimenovanje avstrijskih socialistov v socialdemokrate – pod takimi in podobnimi pogoji je kazalo, da se bo pred dopustniškim časom izteklo prvo poletje avstrijskega političnega življenja. Hladno, dolgočasno, mračno – slično spremljajočemu vremenu.

Toda 21. junij, koledarski začetek poletja, je bil primeren poletju: topel, sončen, celo vroč. In kakor se je na mah spremenila klima v naravi, tako se je prav na isti dan spremenila tudi politična klima po vsej Avstriji: fuhrer koroških svobodnjakov Jörg Haider je samo nekaj ur po svojem spodletlem poskusu, da bi s pomočjo moba ceste še enkrat odločil politiko v svoj prid, napovedal svoj odstop z mesta koroškega deželnega glavarja. Ne rjavi plebs ceste, ne možate izjave očitno čedalje bolj senilnega celovškega župana in njegovega soletnika v največjem avstrijskem dnevniku mu niso več rešili stolčka deželnega glavarja. Drhal, ki se je valila dan poprej po celovških ulicah, da bi Haiderju izpovedala svojo solidarnost, se je dan pozneje lahko sama občudovala na televiziji v izredno uspelem prispevku „Inlandsreporta“. ORF – prosimo za da capo te oddaje!

Še niso bile izpraznjene prve steklenice šampanjca na to novost Haiderjevega odstopa, ko je novo poročilo zahtevalo dodatne steklenice: osameli mož v dunajskem dvoru, na katerega smo že skoraj pozabili, „pogumni bojevniki proti cionizmu“, kakor ga je označil njegov edini prijatelj med državniki sveta, iranski diktator Rafsandžani, je videl, da mu svet prav nič ne zaupa in da predstavlja obremenitev za avstrijsko republiko. Četudi mu je ta uvidenost prišla najmanj pet let prepozno, četudi so ga do nje morali verjetno skozi zadnje tedne in mesece prepričati njegovi svetovalci, dejstvo je, da ne bo več nadaljnjih šest let šrapaciral avstrijske politike in tako omogočil, da se bodo morda vendar spet sem pa tja oglašili kaki državniki na Dunaju in Avstrija ne bo več v mednarodni karanteni.

Koroška brez Haiderja, Avstrija kmalu brez Waldheima: svobodnejše spet dihamo. Kakšno poletje!

14. PODELITEV BRALNIH ZNAČK

Prireditelj: Slovenska študijska knjižnica

Čas: Torek, 2. julija 1991 ob 19. uri

Kraj: Mladinski dom v Celovcu

Sodelujoči:

Otroci SPD „Bilka“ v Bilčovsu, otroci SPD „Val.Pol.“ na Obirskem, otroci SPD „H. Velik“ Sele-Kot, otroci SPD „Radiše“ na Radišah, gojenke in gojenci Mladinskega in Modestovega doma v Celovcu, dijakinja in dijaki slovenske gimnazije v Celovcu ter šolarji ljudskih šol v Celovcu

Literarni in kulturni prispevek bodo posredovali gostje iz Slovenije in Koroške.

VSI PRISRČNO VABLJENI

ZSO zavrača poročilo komisije za šolstvo

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem je predsedniku komisije za zadeve manjšinskega šolstva na Koroškem pri zveznem ministrstvu za pouk in umetnost dr. Klausu Satzkeju pismeno sporočila, da se ne more strinjati z zaključnim poročilom, ki ga ta komisija po triletnem delovanju predlaga v sprejem zveznemu parlamentu.

V pismu je poudarjeno, da so organi ZSO na osnovi poročil njenih zastopnikov v komisiji (dr. Teodor Domej in ravnatelj Franc Kukovica) ugotovili, da poročilo ne temelji na znanstvenih osnovah in raziskavah, ki naj bi bile osnovno vodilo.

Nadalje poročilo razen nekaterih pozitivnih preambul in želja članov komisije vsebuje celo spačen in napa-

čen prikaz. Prav tako skuša olupšati dejansko stanje v dvojezičnem šolstvu na Koroškem tako na šolskem kot tudi na zunajšolskem področju. V njem manjka opis vloge, ki so jo imele koroške politične stranke ter Heimatdienst pri nastajanju manjšinskošolskega (ločevalnega) zakona leta 1988.

ZSO zaradi tega ponavlja sledeče zahteve po:

- zmanjšanju pritiska na etnopolitično priznavanje staršev;
- odstranitvi ločevalnih sten ter prenehanju ločevanja enojezičnih paralelnih razredov;
- preklicu vseh sedaj veljavnih zakonov, ki predvidevajo ločevanje otrok po kriterijih učnega jezika;
- obvezni dvojezični kvalifi-

kaciji za vse učitelje, ki poučujejo v dvojezičnih razredih.

ZSO je iz navedenih razlogov pozvala tudi člane v komisiji za reformo manjšinskega šolstva na Koroškem iz NSKS, da prav tako na današnji seji na Dunaju odklonijo predloženo zaključno poročilo te zvezne komisije.

Šentprimožani v Ljubljani

V okviru programa svečanosti ob desetletnici Kulturnega doma španskih borcev je prejšnji petek v Ljubljani nastopila Gledališka skupina Teatron SPD Danica iz Šentprimoža. Ljubljanski publiko je zaigrala Svoje letošnje uspele uprizoritve Novačane „Veje“ v obdelavi in režiji Petra Militarova.

OBZORNIK

LJUBLJANA, 23. junija (STA) – Republika Slovenija bo danes istočasno z Republiko Hrvaško proglasila neodvisnost. Gre za usklajenost dejanj obeh republik na institucionalno-pravni ravni. Kako pa bo kdo uveljavljal dejansko suverenost, kakšna bo postopnost uveljavljanja pravnih predpisov, pa je seveda odvisno od konkretnih razmer, ki so seveda lahko različne. To je v pogovoru za novoustanovljeno „Slovensko tiskovno agencijo“ (STA) poudaril predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan.

Predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan

Predsednik Milan Kučan o osamosvojitvi Slovenije

Ko je govoril o odnosih z Republiko Hrvaško je dejal, da sosednji republiko sodelujeta na tistih področjih, kjer imata skupne interese. Gotovo je eden izmed njih skupen nastop pri osamosvojitvi obeh republik. Zaenkrat je bilo govora samo o pripravi predloga izhodišč, na katerih področjih je možno in koristno skupno sodelovanje, je dejal Kučan in poudaril, da je takšen dogovor stvar obeh parlamentov. Predlog pogodbe o institucionaliziranju tega sodelovanja pa mora biti odprt za druge republike. Predsednik predsedstva je dejal, da mora biti to praktičen primer, na izhodiščih, ki so jih pripravljali skupaj pod imenom konfederativne ureditve Jugoslavije, ki bi drugim republikam pokazala, kaj smo si pod tem modelom v resnici predstavljali. „Meja z republiko Hrvaško bo več ali manj formalna in mislim, da bo morala gledati na naše namene, da postanemo evropska država, ostati odprta tudi v prihodnje“, je dejal Kučan.

Na vprašanje o nevarnosti konflikta z jugoslovansko armado je Milan Kučan odgovoril: „Do konflikta z armado lahko vedno pride, če se za to da povod, ki bi bil utemeljen argument, da je Slovenija do svoje osamosvojitve prišla z enostranskim dejanjem, ki je ogrožal interese ali pravice drugih republik. Takšne razlage so vedno mogoče, ker pozabljajo na naše ponudbe zadnjih šestih mesecev po plebiscitu, na katere ni bilo odzivov.“

Slovenski predsednik je potrdil novice, da so na slovensko razglasitev samostojnosti republike Slovenije povabljeni državni iz drugih jugoslovanskih republik in federacije. „Povabili smo vse in mislim, da je to demokratično in legitimno dejanje. Ves čas od priprav na plebiscit do danes nismo ničesar skrivali. Če se na naše povabilo ne bodo odzvali, je to jasen znak, s kakšnimi sredstvi nameravajo ohraniti sedanjo Jugoslavijo in nas zadržati v njej.“

Milan Kučan je zanikal, da bi na slovensko proglasitev povabili tuje državnike, potrdil pa je, da so vabljeni vodilne osebnosti iz sedanje skupnosti Alpe-Jadran, ki so zelo pomagale Sloveniji odpirati vrata v svet.

Na vprašanje, zakaj se je podaljšalo njegovo srečanje z ameriškim državnim sekretarjem Jamesom Bakerom, je Milan Kučan odgovoril: „Gospod Baker je 20 minut postavljao očitno vnaprej pripravljena vprašanja, ki so pravzaprav predstavljala njegov pogled na oceno stanja v Jugoslaviji in kaj lahko iz tega stanja sledi. Vprašal je na primer, kako gledamo na stališče, da slovenski odhod iz Jugoslavije pomeni spremembo sil v prid nedemokraciji, kako gledamo na znano stališče mednarodne skupnosti o nepriznavanju republike Slovenije ter kako gledamo na nadaljnje sporazumevanje v Jugoslaviji s posebnim ozirom na predlog Alije Izetbegovića in Kira Gligorova. Na mojo pripombo, da nama je ostalo le še predvidenih 10 minut, mi je Baker odgovoril, da so pogovori s Slovenijo zelo pomembni in da minute niso važne. Tako se je pogovor, ne po moji krivdi, zavlekel na 45 minut.“

Na koncu tega pogovora me je ameriški državni sekretar

vprašal, ali smo se tudi po 26. juniju še pripravljali pogovarjati z drugimi v Jugoslaviji. Odgovoril sem mu, da smo vseskozi ponujali pogajanja, sporazumevanje in postopnost, ter da smo se seveda pripravljali pogovarjati tudi po 26. juniju. Komentar gospoda Bakerja je bil: „Pogajanja so ključ“. To je bil konec prijaznega pogovora, čeprav sem kasneje slišal, da je bil njegov komentar kasneje manj prijazen“, je dejal Milan Kučan.

Slovenski predsednik je ob koncu pogovora izrazil zaskrbljenost, ker se pred zgodovinskim korakom med Slovence spet vnašajo nove stare delitve, preusmerja se pozornost na tista vprašanja naše preteklosti, ki nam v tem trenutku še dodatno jemljejo moč. „Mislim, da tisti, ki so ta vprašanja vrnila na politično prizorišče, ne delajo v korist slovenskega naroda“.

Milan Kučan je še dejal, da se je slovenska vlada v zadnjih šestih mesecih premalo prizadevala, da bi dobila dejansko zaveznitvo v skupščini, ter da ni v večji meri pritegnila ljudi dobre volje, velikega znanja ter izkušenj, ki bi lahko olajšali uresničitev tako zahtevne naloge kot je osamosvojitve republike Slovenije.

Poraz za Haiderja tudi na Gradiščanskem

Haiderjevo škandalozno izjavo o „urejeni politiki zaposlovanja v tretjem rajhu“ so odločno zavrnila tudi volilke in volilci na predčasnih deželnoizbor-skih volitvah na Gradiščanskem. Tamkajšnja svobodnjaška stranka z glavnim kandidatom, sodnikom dr. Rauterjem, posebej vnetim zagovornikom Haiderjeve izjave in udeležencem celovškega „solidarnostnega mitinga“ v njegovo podporo, namreč

ni dosegla načrtovanega petega mandata in s tem vstopa v deželno vlado, kot so to napovedovale vse ankete pred škandalozno izjavo medtem odstavljene koroškega deželnega glavarja.

Svoj cilj, namreč absolutno večino, pa tudi niso dosegli ne socialdemokrati na čelu z deželnim glavarjem Sipótzem, ne ljudska stranka, ki je ponovno doživela hud poraz in celo izgubila dodaten mandat.

Razočaranje tudi pri Zelenih: kljub skupni kandidaturi jim ni uspel vstop v deželni zbor. Zbrali so samo 3;5 odstotka glasov, kar je bilo bistveno premalo.

Kljub svarilom v samostojnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

V tem primeru Slovenija tudi ne more pričakovati ameriške gospodarske pomoči.“

Podobno oz. še trše sporočilo prihaja iz Bruslja, kjer so se zunanji ministri držav Evropske skupnosti v nedeljo dogovorili, kot je sporočil predsedujoči, luksemburški zunanji minister Jacques Poos, da „ES ne bo priznala nobene enostranske deklaracije o neodvisnosti republik Slovenije in Hrvaške, če se bosta ti republiko odločili, da enostransko zapustita jugoslovansko federacijo.“ Šefi diplomacij ES so se tudi dogovorili, da bodo zavrnil vsak stik na višji ravni s tema republikama, saj, kot so menili, proces notranjih pogovorov v jugoslovanski federaciji še ni izčrpan. ES pa bi bila pripravljena priznati neodvisnost posameznih republik, v kolikor bi bil to rezultat notranjih pogajanj in dogovorov. Tako stališče pa je dogovorjeno tudi „na liniji“ ZDA, Avstrije in Madžarske.

Tako torej Zahod in jugoslovanske sesede. Stiskanje in opozorila pa so vendar vsaj nekoliko omejevala dokaj trdo slovensko stališče. Nekako je zamrlo govorjenje o odcepitvi, razdružitvi je zamenjal izraz razdruževanje, slovensko predsedstvo je skupščini ponudilo v sprejem „načelno stališče o prihodnjem sodelovanju z jugoslovansko in evropsko skupnostjo“, ki ga je le-ta sprejela, slovensko zunanje ministrstvo pa ob stališču evropske dvanajsterice med drugim tudi poudarja: Preseneča nas tudi predpostavka o „enostranski odločitvi“. Kar

zadeva Slovenijo, svojega procesa razdruževanja ne pojmuje kot enostransko odločitev, ampak kot odločilen dogodek v procesu sporazumevanja, pogajanj in sodelovanja pri oblikovanju novih razmer, ki so nujne za mirno sožitje med narodi Jugoslavije! Ta izjava seveda nakazuje precej spremenjen odnos do bodočega skupnega življenja v Jugoslaviji in utrjuje tezo, da Jugoslavija po današnjem dnevu, 26. juniju, praktično ne bo ukinjena, ampak se bo začel odločilen proces preoblikovanja.

Medtem ko hrvaški sabor še vedno stalno zaseda in po naglem postopku sprejema osamosvojitvene zakone, je slovenska skupščina to v glavnem že postorila. V ponedeljek je po dolgem medstranskem usklajevanju vendar sprejela nove simbole – grb in zastavo, ki bo ostala trobojnica, vendar brez zvezde, pač pa z novim grbom v kotu. Včeraj je sprejela še ustavni akt o samostojnosti in neodvisnosti, ustavni zakon o izvedbi tega in deklaracijo o neodvisnosti. Če že nima svojega potnega lista, svojega denarja, osamosvojenega gospodarstva, ima vsaj simbole, za zunanjo podobo in tolažbo, in seveda postavljene mejne stražarnice na meji s Hrvaško, ki so jih na hitro zgradili v zadnjih dneh in ki obmejnemu prebivalstvu, predvsem Istranom, ustvarjajo nelagodje in nezadovoljstvo.

Svečana razglasitev samostojnosti in neodvisnosti bo danes zvečer pred stavbo skupščine Republike Slovenije.

Jože Rovšek

Narodnostna sosveta odločno zavrnila sporno odredbo!

Narodnostna sosveta za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem in madžarsko narodnostno skupnost na Gradiščanskem sta na prvi skupni seji pretekli petek v Oberwartu (Borta/Selsöör) na Gradiščanskem odločno zavrnila osnutek odredbe koroške deželne vlade, s katerim namerava na ljudski šoli 22 (Renner-Schule) v celovškem predmestju Šentpeter ustanoviti neke vrste središčno dvojezično ljudsko šolo za vse k dvojezičnemu pouku prijavljene otroke zunaj dvojezičnega ozemlja Koroške.

Po osnutku odredbe bi tako imenovani šolski področni okoliš zajel vso Koroško, torej bi morali vsi k dvojezičnemu pouku prijavljeni otroci, najsi sedaj živijo v

Spittalu, Šentvidu ob Glinji, Beljaku ali kje drugje, obiskovati ljudsko šolo 22 v Celovcu, kar pa bi bilo tudi v nasprotju z odločbo ustavnega sodišča iz leta 1989.

Nadaljnja točka seje, ki je tokrat potekala v odsotnosti članov ZSO – vsi so bili poklicno zadržani – je bil sklep o organizaciji „avstrijskega vrha“ o manjšinah jeseni letos.

V okviru razprave o Peralterjevem modelu avtonomnega manjšinskega zastopstva so člani obeh sosvetov sklenili, da se bodo udeležili manjšinskega kongresa 23. in 24. oktobra 1991 v Železni Kapli, na katerem bodo obravnavali tudi to temo. Šele potem naj bi sosvet dokončno izdelal svoje stališče do tega predloga.

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ v Šentprimozu vabi na

KONCERTA

v počastitev obletnic

J. Gallusa in W.A. Mozarta

Na sporedu bodo „Krönungsmesse“ W.A. Mozarta in Gallusovi moteti
v soboto, 29. 6. ob 20. uri v farni cerkvi v Šentprimozu in
v nedeljo, 30. 6. ob 20. uri v farni cerkvi v Škocjani

Izvajalci:

mešani zbor SPD „Danica“
Orkester Slovenske filharmonije

Solisti:

Mika Kaiyama – sopran
Waltraud Mucher – alt
Gerhard Hochschwedner – tenor
Gerd Kenda – bas
Jože Smrekar – orgle
Dirigent: Stanko Polzer
Gostuje: Oktet Suha

Slovenska prosvetna zveza pri Ambrozyju

Pretekli teden je koroški referent za kulturo dr. P. Ambrozy sprejel delegacijo SPZ. V razgovoru je bilo posebej poudarjeno, da je osnutek zakona o pospeševanju kulture, ki ga Ambrozy pripravlja, pozitiven, saj med drugim opozarja tudi na kulturo koroških Slovencev, na kulturno izmenjavo in na interkulturne odnose. Predstavniki SPZ so Ambrozyja pozvali, naj bi osnutek v tej obliki potrdili tudi v deželnem zboru.

V ospredju razprave je bilo vprašanje financiranja kulture koroških Slovencev, ki je dokaj skromno odmerjeno. Od 180-milijonskega proračuna za kulturo slovenske kulturne organizacije prejmejo le 350.000 do 400.000 šilingov. Pri tem vprašanju je SPZ posebej opozorila na to, da financiranje kulture ni mogoče izrecno opredeljevati z etničnimi merili, pač pa bi moralo potekati po kulturnoestetskih in strokovnih merilih.

Vendar obetavnih obljub, da bo za kulturo kaj več denarja, ni bilo. To zadeva tako vprašanje vzdrževanja Slovenske študijske knjižnice in subvencioniranja literarne revije „mladje“.

Z zadoščenjem so predstavniki SPZ sprejeli obvestilo, da se v zvezi s kulturno izmenjavo med Koroško in Slovenijo vendar nekaj premika in da bo v letih 1992/93 prišlo do obnovitve uradne kulturne izmenjave, ki bo zajela razna področja od ljudske kulture do umetnosti različnih zvrsti.

Posebna pozornost pa je bila tudi tokrat posvečena vprašanju financiranja glasbene šole. Ambrozy je že pred pol leta govoril o več

možnostih, kako bi slovenska glasbena šola lahko (avtonomno) delovala v okviru uradne koroške glasbene šole (Kärntner Musikschulwerk). Tokrat je Ambrozy pojasnil, da je vprašanje nadaljnjih razgovorov, kako se to vprašanje reši, vsekakor pa si lahko predstavljala, da se s spremembo zakona o glasbenem šolstvu ponuja možnost za sprejem slovenske glasbene šole (s slovenskim učnim jezikom in neke vrste avtonomijo) v uradno koroško glasbeno šolo.

Dr. Ambrozy: „S spremembo zakona o glasbenem šolstvu se ponuja možnost za sprejem slovenske glasbene šole v koroško glasbeno šolo z neke vrste avtonomije“

Katoliška prosveta v Šentjakobu v Rožu vabi na

podijsko diskusijo :

„Kdo naj zastopa koroške Slovence?“

Diskutirata: dvorni svetnik dr. Pavel Apovnik (za NSKS) in dr. Marjan Sturm (za ZSO)
Diskusijski vodja: dr. Peter Fantur
Čas: nedelja, 30. 6. 1991 ob 20.00 uri
Kraj: farna dvorana v Šentjakobu v Rožu

HEUTE IM

SLOVENSKI VESTNIK

Die Seite
für unsere
deutschsprachigen
Leser/innen

Ein neuer Staat in Europa: Slowenien vollzieht Trennung von Jugoslawien!

Das Parlament der Republik Slowenien wird heute abend um 20.30 Uhr in einer Sondersitzung den unabhängigen, selbständigen Staat Slowenien ausrufen und sich damit – gleichzeitig mit der Republik Kroatien – vom bisherigen Vielvölkerstaat Jugoslawien lostrennen.

Sowohl Slowenien wie auch Kroatien können nach den letzten Erklärungen des US-Außenministers Baker wie auch der Europäischen

Gemeinschaften nicht mit einer Anerkennung als selbständiger Staat rechnen. Auch Österreich wird dem Beispiel des übrigen Eurpa folgen und vorerst keinen Alleingang in dieser Frage unternehmen.

Die Staatsgründungen Sloweniens und Kroatiens haben derzeit einen eher deklarativen Charakter, werdem doch beide Staaten noch über einen längeren Zeitraum auf verschiedensten Bereichen

mit dem zerfallenden Bundesstaat verbunden bzw. an ihn gebunden sein.

Der Präsident der Republik Slowenien Milan Kučan betonte im Interview zur Staatsgründung, welches wir auf Seite 3 veröffentlichen, daß eine Intervention der Armee immer möglich sei. Es werde letztendlich davon abhängen, ob gewisse Kreise in der Armeeführung bzw. in der Belgrader Zentralregierung den Akt Sloweniens und Kroatiens als Gefährdung der Interessen der übrigen Republiken hinzustellen versuchen werden, um damit eine Legitimation für ein Eingreifen zu konstruieren, meinte der Präsident des Republikspräsidiums der Republik Slowenien.

Der slowenischen Regierung unter Ministerpräsident Peterle machte Kučan in dem Interview mit der neuen slowenischen Nachrichtenagentur STA den Vowurf, in den sechs Monaten seit der Volksabstimmung über die Unabhängigkeit Sloweniens zu wenig mit dem Parlament und anderen „wichtigen Persönlichkeiten guten Willens“ zusammengearbeitet zu haben. Nach Meinung Kučans wäre damit der nun zu vollziehende Akt der Erklärung der Unabhängigkeit Sloweniens sicherlich erleichtert worden.

Aus aktuellem Anlaß verweisen wir auf das Buch
Gero Fischer/Peter Gstettner (Hg.):

„Am Kärnter Wesen könnte diese Republik genesen“

An den rechten Rand Europas:
Jörg Haiders „Erneuerungspolitik“

Mit Beiträgen von Anton Pelinka, Ruth Wodak, Klaus Amann, Gero Fischer, Helmut Gruber, Peter Gstettner, Dietmar Larcher u. a.

144 S., öS 168,-, ISBN 3-85435-119-4

... in dem zahlreiche Sprüche Jörg Haiders und seiner Parteifreunde aufgelistet werden. Einzelne vielleicht zu übersehen, sprechen sie, aneinandergereiht, eine mehr als deutliche Sprache in Richtung »rechtes Eck«.

Kärntner Tageszeitung, 22.12.1990, S.19.

... »Am Kärntner Wesen könnte diese Republik genesen« heißt eine präzise Fallstudie, die am Beispiel Kärntens die größte Gefahr für ein europäisches Haus beschreibt: Nationalismus und Intoleranz.“

Deutsches allgemeines Sonntagsblatt (Hamburg), 22.2.1991, S.2.

**DRAVA
Verlag**

A-9020 Klagenfurt /
Celovec
Paulitschgasse 5-7

Zentralverband: „Haider für Demokratie untragbar“

Zur Haider-Aussage, wonach es eine „ordentliche Beschäftigungspolitik im Dritten Reich gegeben hat“, veröffentlichte der Zentralverband slowenischer Organisationen in Kärnten/Zveza slovenskih organizacij na Koroškem folgende Presse-Erklärung:

„Verdrängtes bricht immer wieder hervor und dokumentiert die politischen Grundsätze, die zur Programmatik des Kärntner Landeshauptmannes und darüberhinaus zum Programm der FPÖ geworden sind. Besonders deutlich wurde diese politische Option bei den jüngsten Aussagen Haiders über die „ordentliche Beschäftigungspolitik im Dritten Reich“.

In der Öffentlichkeit paßt Haider Sprache und Argumentation der jeweiligen Hörschaft gekonnt an: In Kärnten versteht er es, deutschnationales, rechtsradikales Publikum mit passenden „harten“ Äußerungen zu begeistern.

Wenn sich heute viele über das populistisch-professionelle Handwerk Haiders wundern, dann haben sie es offensichtlich verabsäumt, seinen politischen Werdegang zu verfolgen. Die Betonung des „Nationalen“ schwimmt immer wieder im wiederholten Bekenntnis zur sogenannten Volksgemeinschaft, zum deutschen

Volks- und Brauchtum, in der Reinwaschung von Nazi-Größen, in unverblümt geäußerten Sympathien zum NS-Regime usw.

Haiders Sprache (P. Turri: „Der Bodensatz dieses Gequatsches entspricht faschistischen Denk- und Sprachstrukturen...“) ist vielfach der Nazisprache entlehnt und gerade als Kärntner Landeshauptmann hat sich der Mann, „der sich was traut“, als eifriger Verfechter der Benachteiligung der slowenischen Volksgruppe und als zynischer Apostel gegen die ausländischen Arbeiter und Asylsuchenden in Österreich gezeigt.

Haiders jüngste verbale Attacke bestätigt die Grundlinie seines deutschnational zurechtgeschneiderten Geschichts- und Gesellschaftsbildes. Im besonderen ist auf seine Angriffe gegen österreichische Widerstandskämpfer zu verweisen, die er wiederholt als „Verräter“ denunziert, aber auch Wissenschaftler, die sich heute gegen eine solche Darstellung

wenden, werden in infamer Weise als „akademisches Ungeziefer“ bezeichnet.

Die Verachtung der Nazi-Opfer, die Verehrung der Täter und die Bekämpfung von Widerstandskämpfern, das sind heute immer noch gesellschaftsfähige Identifikationsmerkmale eines widersprüchlichen und zur Legitimation der Vergangenheit dienenden Gesellschaftsbildes in Österreich. Soll Haider als Prototyp zur Rechtfertigung einer solchen zukünftigen Denkweise dienen – trotz klaren Auftrages der Bestimmungen des Par. 9 des österreichischen Staatsvertrages?

Es bleibt die Frage offen, wieweit mit solchen politischen Urtönen und deutsch-nationalen Rülpsern in Österreich Politik gemacht werden kann und wie lange Haiders Politik in diesem Land noch mehrheitsfähig sein wird.

Der Zentralverband slowenischer Organisationen hat Haider schon immer als Risiko für die Demokratie eingeschätzt und appelliert an die demokratischen Kräfte im Land, im Interesse einer friedlichen und demokratischen Entwicklung in Österreich, diesen Landeshauptmann endlich abzuberufen“.

PANORAMA

KOLO SLAVUJ

– ambasador hrvaškega roda

Ansambel Kolo Slavuj je pred kratkim obhajal dvajsetletnico svoje ustanovitve. Gradiščanska in z njo hrvaška narodna skupnost sta od takrat do danes prestali različne nove in vedno hitreje menjajoče se postaje političnega in družbenega dogajanja. Kolo Slavuj je ta čas spremljal kot svetel smerokaz in hkrati kulturni most.

IGOR SCHELLANDER, DUNAJ

Kar velja za rok-ansambel Bruji na področju moderne zabavne glasbe, še toliko bolj velja za folklorni ansambel Kolo Slavuj na področju tradicionalne narodne umetnosti in folklore: narodna skupnost gradiščanskih Hrvatov je širšim krogom v Avstriji in v tujini poznana predvsem po svojih dveh najbolj popularnih 'kulturnih eksportnih produktih'. Kaj je lahko boljše potrdilo, kot nad 500 z navdušenjem sprejetih nastopov v enajstih državah na treh kontinentih? Kolo Slavuj je med drugim nastopal v Italiji, na Danskem in Švedskem, v Kanadi in Siriji.

Začetek 1971. leta velja za rojstno leto folklorne skupine. Bolje bi rekli: za leto poroke, kajti gradiščanski Hrvati so že pred tem dolgo časa sloveli po svojih neštetihi tamburaških in kulturnih skupinah. Kot nadaljnja obogatitev kulturnega delovanja je bila 1963. leta ustanovljena plesna skupina Kolo. Nastala je na pobudo Vladimirja Vukovića kot sekcija Hrvatske gradiščanskega kulturnega društva na Dunaju (HGKD). 1969. leta je bila na iniciativo Milana Kornfeinda in hrvaških študentov spet oživljena.

Vendar je plesni skupini še vedno manjkala dobra glasbena spremljava. To so kmalu rešili v sodelovanju s tamburaškim ansamblom Slavuj iz Velikega Borištofa (srednja Gradiščanska), ki ga je takrat vodil Mirko Berlaković. Prva skupna vaja je bila za novo leto 1971. leta. Nastal je ansambel Kolo Slavuj.

Od tedaj je minulo 20 let, izpolnjenih z vajami, odkrivanjem in oživljanjem kulturne dediščine ter neutrudnim dvigovanjem umetni-

škega nivoja skupine. Priznanje za trud so bila številna vabila za nastope v tujini, pa tudi nagrade, med drugim, Evropska nagrada za narodno umetnost, ki jo je ansambel prejel lani od sklada F.V.S. Hamburg.

Dejansko se za mnogimi plesi ansambla ne skrivajo le naporene vaje, temveč tudi mnogo neprecenljivega raziskovalnega dela. Zasluga ansambla in zlasti njegovega strokovnega sodelavca dr. Ivana Ivančana (Inštitut za narodno umetnost v Zagrebu) je, da vrsta starih gradiščansko-hrvaških plesov in običajev ni bila samo rešena pozabe, temveč z vrhunskimi koreografijami živo ohranjena na odru. Dr. Ivančan je bil za svoje delo pred nedavnim odlikovan s 'Kulturno nagrado gradiščanskih Hrvatov', ki jo je razpisal Koordi-

Z veseljem sprejeta izjema v 60-članskem ansamblu Kolo Slavuj je slovenski rojak Aleksander Černut iz Loč ob Baškem jezeru, ki se je leta 1986 kot študent na Dunaju vključil v instrumentalno sku-

Člana ansambla Kolo Slavuj

nacijski odbor gradiščanskih Hrvatov.

V ansamblu je v teh 20 letih delovalo 185 članov. Trenutno jih je aktivnih okoli 60, ki večinoma prihajajo iz različnih krajev Gradiščanske in z Dunaja; po večini so to študenti ali nameščenci. Z veseljem sprejeta izjema v ansamblu je slovenski rojak Aleksander Černut iz Loč pri Baškem jezeru, ki je l. 1986 kot študent na Dunaju začel zahajati na vaje ansambla. Spodbudila sta ga nasvet znanca in vneto navdušenje za glasbo. Aleksander v pogovoru za Slovenski vestnik: „To je bila ljubezen na prvi pogled!“ Od leta 1988 ne 'svira' le na berdi (kontrabasu), temveč deluje tudi kot vodja glasbenega sestava ansambla. Hrvate je glasbeno prepričal in tudi z jezikom po kratkem času ni bilo težav. Gradiščansko-hrvaška noša in rožanski naglas, to je pri koloslavujcih priljubljeni 'Černi'. Njegovi načrti kot glasbenega vodje (skupina ima enajst glasbenikov): „Po letošnjem višku z novim koreografskim programom želimo letos ali prihodnje leto doseči novi višek s posnetkom nove glasbene kasete.“

Za mnoge mlade člane je bilo sodleovanje v ansamblu verjetno sploh prva priložnost za temeljitejšo spoznavanje gradiščansko-hrvaške kulture in za utrjevanje narodne zavesti. Petsto-letno bivanje Hrvatov na Gradiščanskem ter njihovo jezikovno in kulturno samobitnost so ogrožali različni dejavniki:

- v avstro-ogrski monarhiji jim je pretela madžarizacija, v Avstriji po letu 1921 pa germanizacija;
- težke socialne razmere v času 1. republike in po 2. svetovni vojni so povzročile odseljevanje iz gospodarskih razlogov;

- šolske razmere nikdar niso bile in tudi danes – kljub zakonskim določilom iz leta 1937 – v praksi niso ugodne za preživetje manjšine;
- narodnopolitično gibanje se je rešilo letargije in nepomembnosti šele v preteklih deset do petnajst letih, mlajša generacija zdaj po malem spet odkriva hrvaške korenine kot pozitivno vrednoto.

Takšno je splošno ozadje. Jezik in kultura gradiščanskih Hrvatov v današnji moderni družbi sta ogrožena bolj kot kdajkoli poprej.

Glede na take okoliščine in spričo dejstva, da z javnih mest kot predlog rešitve problemov ni bilo slišati kaj boljšega kot subtilno pozivanje k asimilaciji, si je ansambel Kolo Slavuj zastavil za nalogo prakticanje ter podpiranje dvo- in večjezičnosti. To je njegov deklariran prispevek k prizadevanju za nadaljnji obstoj narodne skupnosti in za ohranjanje njene identitete. Tako tudi ne preseneča, da mnoge (bivše) člane danes najdemo v prvih vrstah narodnostne, komunalne in tudi strankarske politike (npr. parlamentarna poslanka ZAL Marijana Grandić).

Član ansambla, novinar in pesnik Peter Tyran je s tem v zvezi v slavnostni brošuri 'Kolo Slavuj' zapisal: „Poleg prikazovanja ljudske umetnosti, pesmi, plesov in običajev gradiščanskih Hrvatov, si je Kolo Slavuj zastavil tudi nalogo, da samim gradiščanskim Hrvatom – a po možnosti tudi vsem ostalim narodnim skupinam in narodom – neprestano prikazuje kulturno bogastvo svoje narodnosti. Pri svojih mnogoštevilnih nastopih pred nemškogovorečo publiko v Avstriji, v inozemstvu in ob vseh mogočih priložnostih želi Kolo Slavuj biti ambasador malega gradiščansko-hrvaškega naroda...“

Kurt Waldheim sprejel KD „Karavanke“

Zvezni predsednik dr. Kurt Waldheim je pred kratkim na Dunaju sprejel delegacijo Kulturnega društva „Karavanke“ na čelu s predsednico Emmo Melcherjevo. Kot smo že poročali, se je to društvo prvič pojavilo na lanskoletnem uradnem desetooktoberskem slavlju na celovškem Novem trgu. Po informacijah predsednice ji je Waldheim obljubil, da bo meseca septembra prišel na Koroško, „da bi se seznanil z oceno prebivalstva južne Koroške o sožitju obeh narodnih skupnosti ter tudi z mnenjem Korošcev glede političnega razvoja v sosednji Jugoslaviji...“ Predsednica Melcherjeva je tudi poročala, da ji je Waldheim zagotovil, da se bo zavezal za ohranitev slovenskega jezika oz. slovenske identitete na Koroškem.

Delegacija KD „Karavanke“ je obiskala tudi zvezno ministrstvo za pouk in umetnost, kjer jo je sprejel tajnik ministra Scholtna dr. Kirchnerberger.

Ženska obleka iz 19. stoletja

Moda, ah ta moda ...

Ljudje radi rečemo: „Moda, ah ta moda je čudna reč“. Da so se modni trendi tudi v preteklosti spreminjali razmeroma hitro, se obiskovalci lahko prepričajo na razstavi „Nekoč je bilo v modi“, ki so jo pretekli teden odprli v Pokrajinskem muzeju v Mariboru, Grajska ulica 2.

Avtorica razstave mag. Andreja Vrišer s prikazom opozarja na bogat dotok modnih oblačil in dodatkov v zadnjih 26 letih, kolikor jih šteje zbirka vojaških in civilnih modnih oblačil v Pokrajinskem muzeju v Mariboru. Na ogled bodo civilna modna oblačila iz obdobja od 18. stoletja pa vse do zadnjih šestdesetih let 20. stoletja, razstavo pa spremlja tudi zloženka.

Pozdravljeni, otroci! Se že veselite dopusta?

„Jej, kar stopim se, če pomislim na morje,“ je razneženo rekel Cufko in pokazal svoje besede. „Morje – počitnice – šotori – ribolov – hec.“

„Pa res!“ je Mufko odprl kljun. „Glej moje: morje – otoki – ribe – raki.“

„Pa res!“ je zdaj še Cufko odprl kljun, oba pa je zanimalo, kaj si je izmislil Mojmir. „Moje je bolj znanstveno,“ je rekel Mojmir in povedal: „Morje – plima – oseka – valovi – ladje.“

„Le kako bomo vse to spravili na papir?“ je zaskrbelo vse tri in dolgo so premišljali, preden so narisali šotor, ribolov, morje, ladjo, ribe, raka, školjke in otok.

No, pa so le spravili vse na papir.

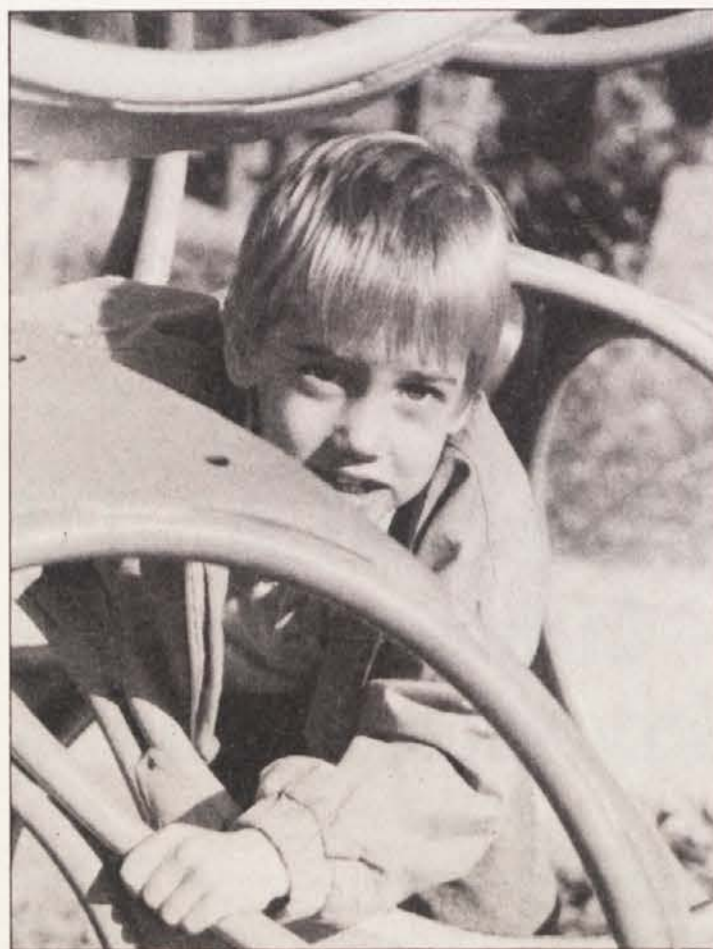
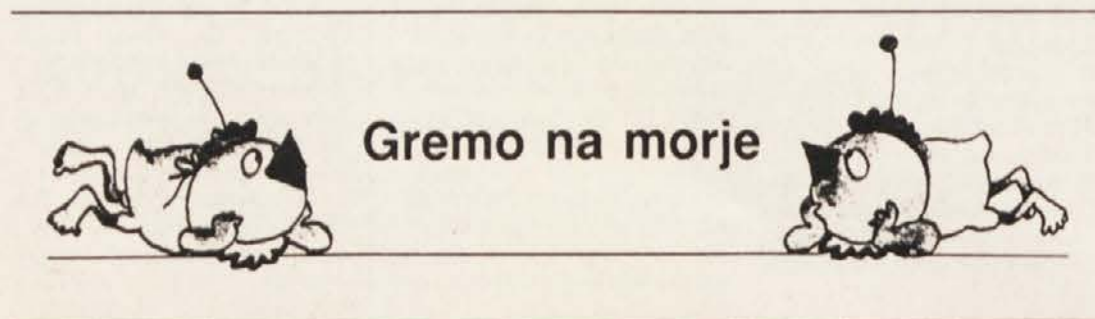
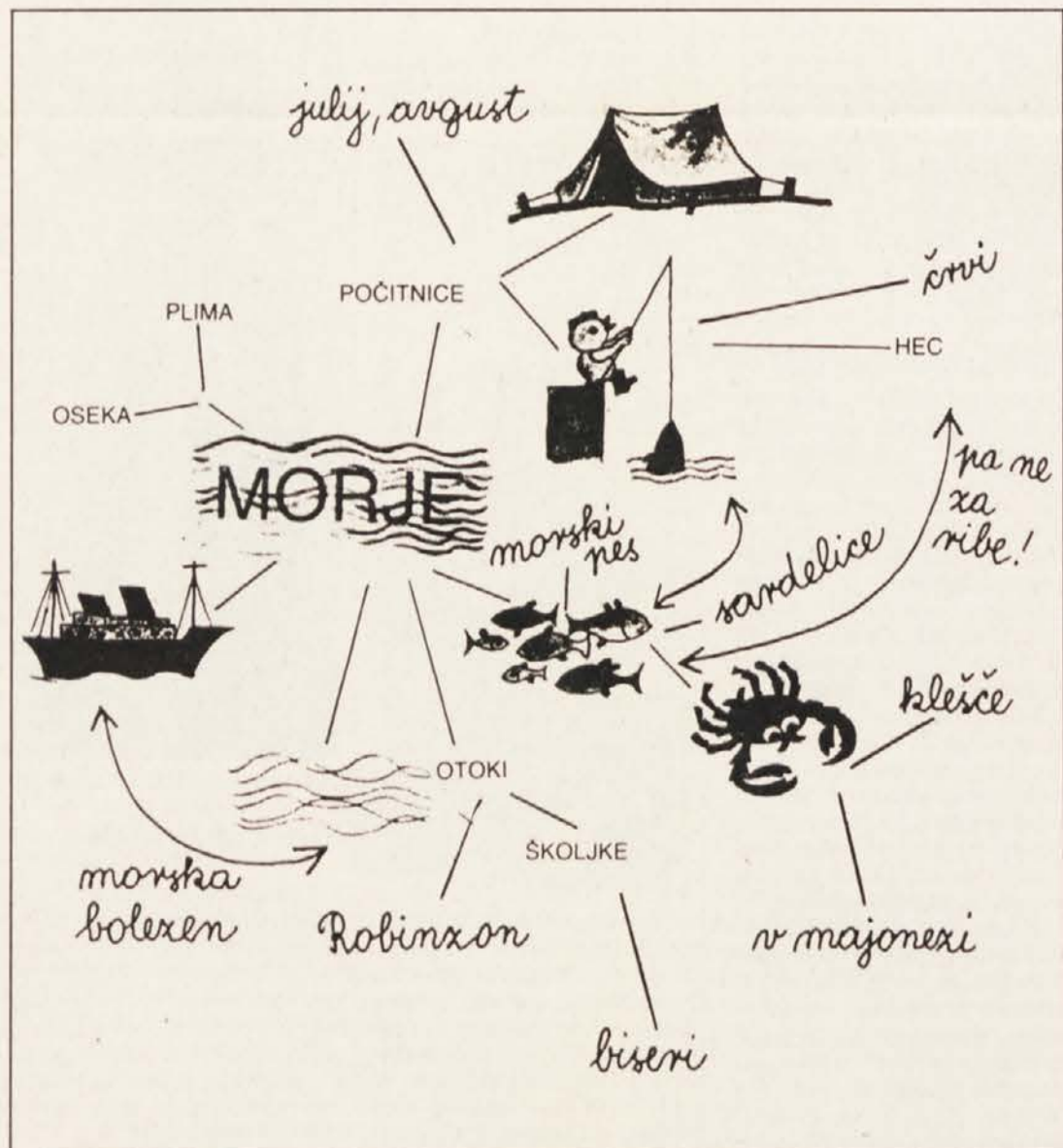
„Kaj ni lepo!“ je rekel Mufko in pri ribah pri priči napisal „sardelice“. In še so risali križem kražem in narisali tole:

„Jaz bi šel kar na morje,“ je vzdihnil Cufko in sedel na besedo „počitnice“. „Jaz tudi,“ je vzdihnil Mufko in sedel na „otok“. No, in ko sta tako sedela in hrepenela, je Mojmir brž rekel: „Daleč je še do poletja. Igrajmo se še gozd.“

„Uf,“ je rekel Cufko, Mufko pa „hojla“, vzela sta vsak svoj listek in svinčnik in začela.

Česa se domišliš ti pri besedi gozd?

Iz: O krokodilih, pučkih in miselnih igrah, Polonca Kovač, M. Jemec-Božič, Mladinska knjiga 1989.

Otroci, se že veselite počitnic?

Govorjenje je sila dolgočasna in naporna reč, je ugotovil zmajček Bim, ko se je žogal. Lepo je metal žogo ob drevo in jo lovil, ko ga je poklicala mamica Zmarjetka. – Te nič ne zebe, Bim?

- Ne, mami, je rekel zmajček.
- Ne bi dal šala okrog vratu? Danes se mi zdi nekam hladno!
- Ne bom, mami, je rekel Bim.
- Ti dam kapo? Zdi se mi, da piha!
- Ne, mami!
- Prav! Mamica je zaprla okno, a čez nekaj časa ga je spet poklicala.
- Si lačen, Bim?
- Ne!
- Kakor hočeš, je rekla mamica in zaprla okno. Bim se je v miru žogal naprej, a že čez nekaj minut je spet zaslišal mamičin glas:
- Si žejen, Bim?
- Nisem, mami!
- Hladno je, dobro bi bilo, če bi spil skodelico čaja!
- Ne bom, je zaklical Bim. Mama je zaprla okno, a že čez nekaj trenutkov ga je spet odprla.
- Zakaj se žogaš, sinko? Ne bi morda skakal čez kolebnico?

Če mamica preveč govori

- Ne, mami, je odvrnil Bim.
- Zakaj ne pokličeš svojega prijatelja Zmartina? je zanimalo mamico. Lahko bi skupaj kartala ali igrala Zmajček, ne jezi se!
- Nočem Zmartina, rad bi se žogal! je rekel Bim.
- Prav, je rekla mamica, a že čez nekaj trenutkov je zaklicala:
- Si res prepričan, da se ne boš prehladil, Bim?
- Zdaj je bilo zmajčku dovolj. Tako rad bi se v miru žogal, namesto tega pa mora ves čas govoriti. Le zakaj morajo zmaji toliko govoriti, mame še posebej? Sklenil je, da ne bo spregovoril niti besedice več in pika. Nikdar več!
- Pridi na kosilo, ga je v tistem poklicala mama. Bim je spravil žogo in šel.
- Je juha dobra? je vprašala. Bim je molčal.
- Boš še malo zmajevskega zavitka? Bim je še vedno molčal.
- Si se lepo žogal? Bim ni niti odprl ust.
- Zakaj ne govoriš, si zbolel? je zaskrbelo mamico. Bim ni niti črhnul. Mamica je obupana pogledala očeta.
- Očitno je z našim Bimom nekaj hudo narobe, je menil. Najbrž je izgubil jezik. Kakšna škoda! Ravno danes popoldne sem nameraval v mesto, da bi mu kupil nove superge, a zdaj seveda ne more povedati, kakšne naj mu kupim. Pa kdaj drugič.
- Bim je nekaj trenutkov premišljeval. Res je naporno toliko govoriti in velikokrat bi bilo prijetneje, če bi bili zmaji nemi. A če gre za superge... Ni dolgo okleval.
- Zelene, je izbruhnil. Z rumenimi vezalkami!

Iz: Zmajček Bim, Mateja Reba, Založba Harlekin, Ljubljana 1990.

„Moški se pustijo ljubiti...!“

„Moški so močno odvisni od ženske, pustijo se ljubiti, namesto da bi ljubili, slabotni so in brez moči, prav ženske jim dajejo moč, ki jo potrebujejo v poklicnem življenju, za svojo kariero...“ Tega ni izjavila kaka feministka, tudi ne ženska, ki sovraži moške. Ne! Te stavke je zapisal moški, nemški psiholog in psihoterapevt Wilfried Wieck.

Izrek, da za vsakim uspešnim moškim stoji ženska, je splošno znan. Marsikateri politik, menedžer ipd. stresa v poklicnem življenju ne bi zdržal, če v zasebnem življenju ne bi prevzela naloge in skrbi njegova žena, če mu ne bi dajala potrebne toplote in ljubezni.

Primerov za to je dovolj: vzemimo na primer Bruna Kreiskega, ki je bil dober in priljubljen politik, poln energije in moči – dokler mu ni umrla žena. Po njeni smrti je tudi on začel bolehati, občutno propadati, da menda je trpel celo za depresijami.

Enako se je zgodilo tudi izraelskemu politiku Menachemu Beginu, genialnemu demagogu – kot da je izgubil vse moči, je tudi on resno zbolel, ko mu je umrla žena.

Avtor knjige „Moški se pustijo ljubiti / Männer lassen lieben“ (Založba Fischer, števil. 1280) je med drugim zapisal, da skorajda vsak moški najde žensko, ki ga neguje, oskrbuje in tolaži, ki mu daje moči za vsakodnevni

boj v poklicu in družbi in ki ima več čuta za življenje v dvoje, več pripravljenosti investirati vanj svoje moči kot on.

Wieck se tudi sam prišteva med tiste moške, ki so se dolga leta pustili ljubiti, ne da bi v enaki meri to ljubezen tudi vračali svojim ženam. Ob svoji preteklosti pa išče vzroke in korenine tega fenomena in skuša nakazati tudi poti, ki bi vodile v pravo partnerstvo.

Tako je na primer prepričan, da bo partnerstvo enako-pravno šele tedaj, ko bo vsak partner v enaki meri pripravljen dajati in sprejemati. Velikokrat je tako, da ženska daje, moški pa sprejema, je v družbi uspešen in poklicno napreduje. V svoji knjigi pa

Moški potrebuje žensko, ki je emocionalno „močnejša“ od njega....

Wieck spodbuja ženske, da naj opustijo vlogo „pomočnice“, kajti le tako bodo moškega „prisilile“, da se razvija, da „odrase“ v pravem smislu besede in da se osamosvoji.

Korenine problema pa so – o tem je Wieck prepričan – v otroštvu: matere menda nagibajo k temu, da za sina opravijo vse naloge, ga razvajajo, mu preveč dajejo, ne da bi od njega tudi zahtevale (v nasprotju s hčerko). Tako se moški že v zgodnjem otroštvu navadi le sprejemati, ne da bi bil prisiljen tudi dajati. Zanj je to samoumevno, tudi pozneje ko odraste...

Problematično je tudi, zatrjuje Wieck, če se sin že kot otrok počuti odgovornega za svojo mater. To se zgodi

tedaj, če je mati obupana (npr. ker moža nikdar ni doma, ne prevzema nalog...). „Če je bila mati jezna, sem dobro izhajal, lahko sem odšel in nisem se počutil odgovornega zanjo, drugače pa je bilo, kadar je bila žalostna in obupana...“ Iz teh svojih izkušenj Wieck rezimirata, da moški vse življenje skuša „uiti“ nalogi, da bi rešil mater... To pozneje prenaša tudi na svojo ženo. Če ga ta namreč (emocionalno) potrebuje, mož odpove, odide, v hujših primerih pa si kar poišče drugo, takšno, ki ima še dovolj moči dajati.

Vsem, ki se podrobneje zanimajo za Wieckove teze in rešitev problema, priporočam, da njegovo knjigo preberejo!

Med nami povedano

piše dr. Štefka Vavti

Ženska stran praznuje prvi rojstni dan

Pred nekako letom dni sem napisala prvi stolpec za takrat „novo“ žensko stran. V teku časa sem se navadila na ta „razgovor“ z vami, drage bralke, in če te možnosti ne bi bilo več, bi jo zagotovo pogrešala.

Ob „rojstnem dnevu“ ponavadi razmišljam o preteklem letu, to bom storila tudi jaz – in sicer kar na glas, z vami.

Vesnilo me je, da sem v teku leta vendar dobila nekaj pozitivnih odmevov na žensko stran in sicer ne le od žensk samih, temveč tudi od nekaterih moških – ta ali oni je kar pozorno prebiral ta naš stolpec.

Tu in tam me je kak moški tudi vprašal, ali je res tako hudo kot pišem.

Če si ogledam življenje okoli sebe, pač res marsikaj opažam in doživljam tako kot pišem, nekatere bralke – posebno starejše – pa so mi dale tudi prav (pri starejših generacijah je vendarle zaslediti še precej patriarhalnosti in tiste moške menatlitete, ki v ženi v prvi vrsti vidi služkinjo).

Kolikor se spominjam, sem ob vseh primerih, ki sem jih opisala, omenila tudi, da so izjeme. Enkrat jih je več, drugič manj!

Da tudi v naših (slovenskih) krogih še zdaleč ni vse v redu, to iz svojih izkušenj ve tudi marsikdo izmed vas. Posebno pa me bodejo v oči protislovja, ko se npr. po eni strani potegujemo za pravice slovenske narodne skupnosti, po drugi pa jih sami marsikomu kratimo; ko si po eni strani želimo več strpnosti, po drugi pa te lastnosti dostikrat sami nimamo v zadostni meri.

Pri tem sicer nočem risati črno-belo, kajti ta pojav je normalen, najti ga je tudi drugje v naši družbi (npr. med različnimi strankami).

Vendar pa sem slej ko prej prepričana, da smo sami najbolj verodostojni na tistih področjih, kjer napake – če jih delamo – tudi priznavamo, kjer se iz njih učimo in kjer skušamo najti nove in boljše poti za sožitje med obema narodnostma na Koroškem, še bolj pa med nami samimi.

To nikakor ne pomeni, da si moramo biti v vseh vprašanih enotni. Cilj bi bil že dosežen, če bi se naučili spoštovati človeka, tudi če njegova dejanja ne ustrezajo našemu mnenju. Kritika naj bi veljala dejanju, ne pa neposredno človeku.

S pestrimi barvami v poletje!

Čez nekaj dni se bodo za šolarje pričele počitnice. Čeprav smo letos na poletje dolgo čakali, saj so bile naše gore še sredi junija okrašene z belino snega, ne moremo mimo dejstva, da smo že v poletju.

Nekatere so si že nakupile poletno garderobo, za vse tiste, ki so raje počakale na sonce in lepše vreme, pa nekaj misli in nasvetov k letošnji poletni modi.

Poleg ozkih, tako imenovanih „stretch“-oblek in hlač (leggings), ki so nas spremljale že skozi pomlad in nam bodo ostale zveste tudi še poleti, se letos vse bolj uveljavljajo udobne, široko krojene obleke iz

platna, krila, hlače in jope v naravnih barvah, ponujajo pa se nam tudi v kričečih zelenih, vijoličastih, modrih in rdečih odtenkih. Te imajo razne prednosti: v ozkih oblekah se poleti bolj potimo, zato nosimo raje široke halje, ki nas hladijo, ker omogočajo zračni tok ob koži, ko hodimo! Idealne so tudi za vse tiste, ki niso najbolj vitke – za te bo letos poleti kar obveljal slogan: udobno je lepo!

In še nekaj razveseljivega za vse tiste, ki ljubijo cvetlice: rožnati vzorci se bodo letos še bolj uveljavili na krilih, dolgih in kratkih hlačah, bluzah – in celo na perilu.

Ste si že izbrale poletno garderobo?

Dr. Kristijan Schellander

Zbližanje med Avstrijo in Slovenijo – možnosti za slovensko gospodarstvo

„Slovenska pot v globalno ekonomijo – Pogledi iz evropske perspektive“ se je glasila tema posveta, ki ga je 11. maja priredila Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ) v Trstu. Po uvodnih besedah predsednika Klavdija Palčiča so predavali dr. Lojze Sočan, pooblaščen predstavnik Republike Slovenije v Bruslju o Sloveniji med Evropo in Jugoslavijo, dr. Branko Jazbec (tajnik odbora za gospodarstvo SKGZ) o Slovencih v Italiji in vključevanju slovenskega gospodarstva v Evropo, dr. Peter Kraljič (MC Kinsey & Co. Inc., Düsseldorf) o tem, s kakšnim upravljalnim in organizacijskim znanjem v globalno ekonomijo, in dr. Kristijan Schellander, vodja inozemskih poslovalnic Österreichische Volksbanken AG na Dunaju, o slovensko-avstrijskem zblizanju in možnostih slovenskega gospodarstva v Avstriji. Posveta so se poleg vodilnih gospodarstvenikov iz vrst Slovencev v Italiji in iz Slovenije udeležili tudi ministri Republike Slovenije, in sicer za zunanje zadeve, za industrijo in gradbeništvo ter za turizem. Od koroških Slovencev se je posveta udeležil samo direktor zadružne zveze, dipl. trg. Joza Habernik.

Referat dr. Kristijana Schellandra objavljamo v skrajšani obliki.

Predsednica avstrijske nacionalne banke je pred kratkim na nekem predavanju dejala, da bi gledano iz vizionarnega zornega kota integracijski proces v Evropi lahko še danes potekal ne samo med tržno-gospodarsko usmerjenimi državami Evropske skupnosti (ES) in Evropske prostotcarinske cone (EFTA), temveč tudi z reformsko usmerjenimi državami srednje in vzhodne Evrope. Toda ob realističnem gledanju na razvoj, je dejala gospa Schaumaier, ne moremo mimo dejstva, da med integracijsko-političnimi cilji razvitih industrijskih držav na eni in gospodarskimi, pa tudi socialnimi in političnimi razmerami v državah srednje in vzhodne Evrope na drugi strani, obstaja precejšen razkorak. Ob še tako optimističnem gledanju moramo upoštevati, da v teh deželah niso potrebne samo reforme in spremembe infrastrukture, temveč tudi dolgoročni učni procesi, katere pač zahteva agiranje s tržnogospodarskimi instrumenti.

Mislím, da je iz te sicer precej splošne izjave mogoče nekoliko razbrati smer, kaj slovensko gospodarstvo s strani razvitih sosednjih držav oz. držav ES in EFTE in posebno Avstrije lahko pričakuje, oz. česa ne bi bilo utemeljeno pričakovati.

Integracija nasploh, tudi integracija v Evropo, o čemer je v Avstriji kakor tudi v Sloveniji veliko govora, po mojem ni absolutna vrednota zase. Potrebno je preveriti naslednja vprašanja:

- kdo se hoče kam,
- ob katerem času,
- s kakšnim tempom,
- v kakšnem obsegu,
- pod kakšnimi pogoji,
- in s kakšnim, po vsej verjetnostni dosegljivim rezultatom, integrirati.

Šele potem, na osnovi realne ocene, je smiselno izdelati preišljeno strategijo. Naj opozorim samo na primer bivše Nemške demokratične republike in socialne posledice njene hitre integracije v ZRN. Slovenija samo nima za partnerja neke bogate „Zahodne Slovenije“.

Najprej k trenutnemu razmerju med Slovenijo in Avstrijo. Kot je znano, se Avstrija poteguje za sprejem v Evrosko skupnost.

Vseeno, kako kdo osebno iz ideološkega, ekonomske-

ga, zunanjepolitičnega ali socialnega zornega kota gleda na tako velikansko in centralizirano gospodarsko tvorbo kot je ES: Evropska skupnost je dejstvo, ki ga nobena država in nobeno gospodarstvo v današnji in še bolj bodoči Evropi ne more prezreti – ne glede na to, ali je ta država ali gospodarstvo vključeno vanjo ali ne.

Seveda pa je razlika, kdo se iz kakšnega izhodišča konfrontira s tem velikanom. Avstrija je v razmerju do ES palček, toda sorazmerno bogat in visoko razvit s prav uspešnim gospodarstvom v evropskem in svetovnem merilu. Po razvitosti gospodarskih in finančnih struktur in življenjskega standarda bo med sedanjimi člani ES uvrščena v zgornjo polovico. Kljub temu bo integracija v ES trd oreh. Avstrija je za zahodne države država z visoko stopnjo podržavljenih podjetij, in v gospodarski politiki obstajajo mnoga polmonopolna ali de facto monopolna območja, zaščiteni trgi, visoko subvencioniranje industrije in kmetijstva. Zdaj pa k Sloveniji.

Če je, kot sem prej omenil, Avstrija palček, je Slovenija še „večji“ palček; sicer je v dosedanji Jugoslaviji in tudi v primerjavi z drugimi bivšimi socialističnimi državami razvita in bogata republika, toda v primerjavi z razvito zahodno Evropo stvar izgleda, kot vemo, precej drugače.

O političnem razvoju v prihodnjih tednih in mesecih v razpadajoči Jugoslaviji, ki bo odločilen tudi za bodočnost Slovenije, v tem prispevku ne govorim.

Kar se tiče zblizovanja med Slovenijo in Avstrijo, naj ugotovim, da to vidim v toliko, v koliko je razumevanje Avstrije in njene zunanje politike glede razvoja v Jugoslaviji bolj realistično kot ponekod drugje v Evropi. To se pravi, da drugače kot ES (in tudi ZDA), Avstrija ne poskuša več – kot še pred enim letom – za vsako ceno zagovarjati obstoja Jugoslavije v dosedanji obliki. Kljub uradni korektni liniji diplomatskih odnosov do Beograda obstajajo tudi vse intenzivnejši stiki z Ljubljano (in Zagrebom) – in vedno večje razumevanje za samostojnost Slovenije.

Kar pa se tiče gospodar-

stva, je kljub dostokratnemu govoru o pripravljenosti za sodelovanje in pomoč treba ob realni oceni konkretnih možnosti videti naslednje:

- pomoč bo obstajala v prvi vrsti v podpori za samopomoč, se pravi v svetovanju, šolanju strokovnjakov in pretoku know-howa;
- pri dolgovih nasplošno ni računati s tem, da se bodo Avstrija in druge zahodne države odpovedale odplačevalnih dolžnosti;
- pri novih posojilih in pri investiranju avstrijskih bank in podjetij v projekte v Sloveniji je znano, da vlada precejšna previdnost; mislim, da se pri tem ne bo kaj bistvenega spremenilo, dokler v Sloveniji – poleg politične stabilizacije v Jugoslaviji – ne bo izdelan soliden koncept za reformo in preureditev gospodarstva; paleta pogojev, da se bo zaupanje v slovensko gospodarstvo odločilno povečalo, obsega vrsto ukrepov od ureditve lastninskih razmerij, reforme denarnega sistema, tržnogospodarsko usmerjenega bančnega sistema, vključno vzpostavitev denarnega in kapitalnega trga, uvedbe privatno-gospodarsko usmerjenega družbenega prava in uvedbe ustreznih računovodskih osnov kot so knjigovodstvo, računovodstvo stroškov, statistika, tja do mehanizmov za funkcioniranje sistema tržnih cen.

Čeprav mi je jasno, da je to mučen proces, saj se je treba ob izredno komplicirani politični situaciji znebiti desetletja trajajočih starih modelov in načina mišljenja, je treba ugotoviti, da je Slovenija nekaj dragocenega časa tudi po nepotrebnem verjetno zamudila. Zdi se mi, da politika – kakor že v prejšnjem sistemu – nekoliko preveč vpliva na delo ekonomistov in vtis imam, da so osebni strankarski in skupinski momenti v določenih primerih močnejše vplivali na odločanje v gospodarski politiki kot strokovni argumenti in narodni interes.

To ugotavljajo tudi opazovalci v Avstriji in drugje. Dokler pa se ne bo razvilo zadostno zaupanje v novo slovensko gospodarsko politiko, je treba računati s previdnostjo in določeno rezerviranostjo avstrijskih podjetij, bank in kapitala pri angažiranju v Sloveniji. Za-

upanje bo nastalo le, če bo na osnovi profesionalno vodene razprave o konkretnih konceptih prišlo do sklepov in zanesljivih ukrepov v smer učinkite tržnogospodarske ureditve. Ni pa ugodno, če se po mesecih dela na nekem konceptu predloži konkreten predlog, potem pa zadostuje obisk ameriškega profesorja, da se vse to postavi pod vprašaj in zato odstopi odgovorni minister. Takih stvari si, Slovenija po mojem mnenju v trenutni neverjetno težavni situaciji ne bi smela dovoliti.

Zdaj pa nekaj besed o možnostih slovenskega gospodarstva v Avstriji. V zunanji trgovini je celotna Jugoslavija leta 1990 za avstrijski izvoz, ki je znašal okrog 12,5 milijarde ATS na lestvici največjih kupcev zavzela 8. mesto za Nemčijo, Italijo, Švico, Francijo, Veliko Britanijo, ZDA in Nizozemsko. Med najpomembnejšimi državami, iz katerih Avstrija uvaža, pa je Jugoslavija s 6,4 milijarde ATS na 13. mestu.

Če izhajamo iz dejstva, da je Slovenija med vsemi jugoslovanskimi republikami največji izvoznik, potem lahko rečemo, da za izvoz v Avstrijo obstaja določen potencial. Najvažnejši izdelki, ki jih Avstrija uvaža iz Jugoslavije, so obdelani izdelki iz železa in jekla, usnja in kož (pribl. 26%), sledijo goriva in energija s 16%, oblačila in obutev tudi s 16%, gospodinjstvi stroji in sredstva za promet znašajo 13%, kemični izdelki 11%, surovine (kot les in papirni odpadki) 10% in živila okrog 8%. Slovenija izvažajo, če upoštevamo le najbolj znane firme, recimo Gorenje, Elan, Slovenijales in Iskre, več končnih potrošniških izdelkov. Pri tem bo morala v bodoče upoštevati, da bo ob lažjem dostopu razvitih zahodnoevropskih držav na avstrijski trg težje obdržati ali povečati tržni delež. Zahteve glede kvalitete, zanesljivosti pri dobavnih rokih, servisu in končno konkurenčnosti cen se bodo zvišale.

**Naročite
in širite
„Slovenski
vestnik“**

Končno še nekaj misli o možnostih ali prispevku, ki jih nudi koroško-slovensko gospodarstvo Sloveniji.

Včasih sem pri rojakih na Koroškem nekoliko neprijeten zaradi kritičnih ocen naših gospodarskih struktur, ki si jih dovoljujem kot nekdo, ki ne živi in dela na Koroškem in stvari vidi nekoliko bolj distancirano. Moja ocena je, da kljub določenemu napredku v zadnjih letih, slovensko gospodarstvo na južnem Koroškem na vseh bistvenih področjih še ni doseglo avstrijskega nivoja, kaj šele evropskega. Naše strukture so predolgo zadovoljne same s seboj in s skromnimi uspehi, ki so jih dosegli. Pa tudi to se je dogajalo v zelo ozki povezavi ali bolje rečeno, odvisnosti od Slovenije. Zato v trenutni situaciji, ko je Slovenija v prehodni dobi in njenemu gospodarstvu ne gre posebno dobro, trpi tudi koroško-slovensko gospodarstvo:

- mešana podjetja zaradi problemov matičnih podjetij v Sloveniji;
- naše lastne bančne in zunanjetrgovinske ustanove, ker so bile v visokem obsegu usmerjene na zunanjo trgovino Slovenije in Jugoslavije;
- čvrsta in za zunanjo trgovino pomembnejša samostojna privatna podjetja med koroškimi Slovenci pa so redka.

Morda je kdo drugačnega mnenja, toda jaz ocenjujem, da koroško-slovenske gospodarske strukture Sloveniji trenutno lahko pomagajo le v dokaj skromnem obsegu, ker same potrebujejo pomoč, nove pristope in impulze.

Zaključil bi takole:

- možnosti slovenskega gospodarstva v Avstriji oz. s strani Avstrije obstajajo tako v zunanji trgovini kakor tudi glede investicij avstrijskega kapitala, predvsem v turizmu in v izvozno usmerjeni industriji Slovenije;
- zaradi avstrijske integracije v ES bodo pogoji za uspešnost Slovenije postali zahtevnejši;
- Slovenija si bo morala v Evropi utrditi zaupanje, da je sposobna svoje osnovne posle in ključne odločitve rešiti sama. Zato je pomembno, da odločitveni procesi v gospodarstvu potekajo jasno, odprto, zanesljivo in profesionalno. Gospodarski razvoj in organizacija ekonomije morata temeljiti na sistemu pravil, ki veljajo za vse, neodvisno, kdo je pravkar na vladi oz. ima kje na pomembnih mestih prijatelje.
- Če se bodo odgovorni zavedli teh elementov, pot še vedno ne bo lahka, toda perspektivna.

Izšla nova izdaja „Pojmo s ptički“

Pred nekaj dnevi je v založbi Mohorjeve izšla nova izdaja otroške pesmarice „Pojmo s ptički“, ki jo je pripravila Lenčka Kupper. „Knjiga je pri naših otrocih zelo priljubljena, saj je to že tretja izdaja v desetih letih“, je ob predstavitvi poudaril založnik Franc Kattinig.

Ob tej priložnosti sta zapela šolski zbor Mohorjeve ljudske šole pod vodstvom Marice Hartman in pevski zbor glasbene šole Trebnje iz Slovenije, ki ga vodi Tatjana Mihelčič, med drugimi tudi več lahkotnih pesmic Lenčke Kupperjeve in s tem zagotovo pritegnila tudi tiste otroke – bilo jih je polna dvorana –, ki jih doslej še niso poznali.

K delu Kupperjeve je Mihelčičeva med drugim citirala slovenskega skladatelja Slavka Mihelčiča, ki je dejal: „Lenčka Kupper ni samo pesnica, marveč tudi skladateljica; tudi na tem področju zna vsestransko prislusniti otroški duši. V njenih pesmicah je svežina in radost, je veselje in hrepenenje po vsem lepem, kar živi in se dogaja v svetu otroka.“ Podobno je

Javni nastopi glasbene šole

Oddelek Bilčovs: 25. junija 1991 ob 19.30 uri – v ljudski šoli v Bilčovsu!

Oddelka Pliberk in Vogrče: 27. junija 1991 ob 19.30 uri – v ljudski šoli v Vogrčah!

Koroška Caritas praznovala 70-letnico

Koroška Caritas je pred kratkim praznovala 70-letnico organizirane dobrodelnosti. Direktor dr. Viktor Omelko je ob tej slavnostni akademiji pozdravil vrsto častnih gostov, med njimi tudi škofa dr. Egona Kapellarija. Na slavnostni akademiji pa je bila enakopravna tudi slovenska beseda, saj je bila vključena tako v govornih kot tudi v prestrem sporedu. Akademijo so sooblikovali mešani pevski zbor iz Loč pod vodstvom mag. Jožefa Urschitza, ljubljanski Grajski oktet, Sestre iz Szomolyja na Madžarskem ter plesalci celovške plesne šole.

Ravnatelj dr. Omelko, gonilna sila Koroške Caritas, je v svoji zaključni besedi zaželel, da bi ta organizacija tudi občanom ostrila pogled za potrebe in stiske časa, ter da bi ji bilo tudi v prihodnje mogoče učinkovito in hitro pomagati.

Mladi glasbeniki v Pliberku

V začetku junija je bil pri Brezniku v Pliberku koncert mladih glasbenih umetnikov, pri katerem sta sodelovali Glasbena šola na Koroškem in Glasbena šola iz Slovenj Gradca. Ti prijateljski koncerti potekajo že šesto leto in so izmenično v Pliberku, Slovenj Gradcu in na Ravnah na Koroškem. Pri teh glasbenih predstavitev sodelujejo mladi umetniki višjih letnikov teh treh glasbenih šol. Vsak tak nastop, predvsem nastop naših domačih glasbenikov, ponovno potrjuje pravilnost ustanovitve slovenske Glasbene šole na Koroškem.

zapisala tudi Andrea Zikulnig, ki je knjigo ilustrirala: „Lenčkine pesmi sem rada opremenila z risbami, ker so tako lahkotne, da bi skoraj verjel, da je otroški svet brezskrben, vesel in igriv in samo sončen. Pa vsi vemo, da ni...“

In kako je Lenčka Kupper prišla do pisanja pesmic in melodij? Povsem enostavno: ker ji je zmanjkalo pesmic za njene tri sinove, si jih je sama izmislila. Te pesmi je pozneje zapisala. Že leta 1981 je pri Krščanski kulturni zvezi izdala prvo zbirko „Pojmo s ptički“ (s kaseto, kot tudi v 3. izdaji!)

Leta 1985 je izšla zbirka „Skrivnostna bela krpica“, leta 1987 pa v Založbi Drava zbirka „Brez meja“.

Otrokom, katere Kupperjeva v prvi vrsti nagovarja, pa je želeli veliko veselja ob petju s ptički, z različnimi živalmi in ne nazadnje tudi z lepimi slikami, ki krasijo novo pesmarico. Št. V.

Pevski zbor „Foltej Hartman“ zelo dejaven

Moški pevski zbor „Foltej Hartman“ SPD „Edinost“ iz Pliberka ima, kot vsi aktivni pevski zbori, zelo razgibano dejavnost. V zadnjem času je imel kar nekaj večjih nastopov, med nje se uvršča sodelovanje na proslavi OF v Ljubljani, sledi mu nastop na reviji pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva, ki je bil 1. junija 1991 v Doberdolu pod naslovom „Pesem ne pozna meja“. Ta pevska revija, pri kateri je sodelovalo sedem zborov, je bila na „Boletovem borjaču“ pod krošnjami zorečih murv, kot to idilično kmečko dvorišče imenujejo domačini.

Teden navrh pa sta sledila nastopa v Slovenj Gradcu in Mislinji. Organizirali sta ju tamkajšnji kulturni društvi, del obeh nastopov pa je moški zbor delil z „Mislinjskim oktetom“. Še preden pa se bodo pevci MoPZ „Foltej Hartman“ odpravili na dopust, imajo v načrtu še nekaj nastopov, med drugim tudi pri proslavi na Komlju, ki bo proti koncu julija.

Anita Hudl

31 novih maturantov!

Kot smo že poročali, je na slovenski gimnaziji 31 dijakin in dijakov uspešno opravilo maturo. Število uspešnih absolventov se je s tem povišalo na 1102. Na sliki uspešni maturanti 8A razreda s profesorji in razredničarkama, prof. Ivano

Kampuševo in prof. dr. Marijo Spielerjevo, ter ravnateljem dr. Reginaldom Vospernikom in strokovnim nadzornikom dr. Antonom Feinigom.

Z odličnim uspehom so opravili maturo Jana Jelen,

Tomaž Nesmann, Milena Novak, Matija Kampuš, Karl Hren, in Katja Prutej, z dobrim uspehom pa Robert Sturm, Aleksander Kassel in Aleksander Sattmann. Vsem iskrene čestitke tudi iz uredništva Slovenskega vestnika.

Člani delegacije skupščinskega odbora Republike Slovenije v krogu dijakin in dijakov slovenske gimnazije. slika: Fritz

Tesnejši stiki tudi med mladino Slovenije in Koroške

Pretekli teden se je na Koroškem mudila delegacija Odbora za mladinska vprašanja skupščine Republike Slovenije, ki jo je vodil njegov predsednik Borut Pahor. V programu celodnevne obiska je bil sestanek z dijaki in profesorji slovenske gimnazije v Celovcu, katerega se je udeležil tudi strokovni nadzornik za slovensko gimnazijo pri Deželnem šolskem svetu, višji študijski svetnik dr. Anton Feinig. Delegacija iz Slovenije pa se je sestala tudi s predstavniki slovenskih mladinskih organizacij ter študenti iz Gradca in Dunaja. Svoj obisk pa so gostje iz Slovenije zaključili z razgovori v koroškem deželnem zboru, kjer so se sešli s člani odbora za šolstvo, kulturo, mladino in šport. Kon-

kreten rezultat obiska slovenske delegacije na Koroškem: stiki med Koroško in Slovenije naj postanejo tesnejši tudi na mladinskem področju, prihodnje leto pa naj bi pripravili veliko mladinsko srečanje.

Čestitamo!

Naš rojak Gašper Ogris-Martič iz Bilčovsa je na gospodarski univerzi na Dunaju uspešno zaključil študij ekonomije (Betriebswirtschaftslehre). Uredništvo Slovenskega vestnika mu iskreno čestita, prav tako šahisti Slovenske športne zveze, saj je dostikrat okrepil drugo moštvo v tekmah za koroško prvenstvo.

Umetiški fotograf dr. Karl Schnabl

Karl Schnabl razstavlja umetniške fotografije

Svetovno znani športnik in bivši svetovni prvak v smučarskih skokih dr. Karl Schnabl iz Zahomca se uveljavlja tudi na drugih področjih. V prostorih zavarovalnice „Mercur“ v Innsbrucku na Tirolskem so ob razstavi znane slikarke Irene Polančeve na ogled tudi umetniške fotografije našega rojaka z Zilje. Razstava je odprta do 7. julija v stavbi Leopoldstraße/Michael Gaismaistraße).

Naročite

„Slovenski vestnik!“

26. 6. – 2. 7.	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV SLOVENIJA
SR 26. 6.	10.30 Inšpektor Clouseau; 12.10 Zunanje politični report; 13.35 Zahodno od Santa Feja; 15.00 Otroški spored; 16.10 Bartonovi; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Me, ženske; 18.30 Sever in jug; 19.20 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Viharji srca; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Dallas.	16.50 Leksikon umetnikov; 17.00 Zavarovana družba; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Policijska inšpekcija 1; 18.30 Ključavničarna luknja; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 V zakletem krogu; 21.50 Knjige meseca; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Večerni šport.	9.00 Živ žav; 9.55 Ta veseli dan ali Matiček se ženi; 12.00 Ingverjevo drevo; 16.30 Sova, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.05 Klub Klobuk; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Vrnitev domov; 21.50 Dnevnik; 22.15 Sova; Alf, Campion; 23.35 Video strani.
ČE 27. 6.	13.35 Zahodno od Santa Feja; 14.00 Kung Fu; 15.00 Otroški spored; 15.30 Oddaja za najmlajše; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Sever in jug; 19.20 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Show miks; 21.20 Pogledi s strani; 21.30 Ko se svinga prebudi; 23.10 Krinka Dimitrija.	16.15 Šport; 17.15 Čudežni travnik; 18.00 Policijska inšpekcija 1; 18.30 Povej resnico; 18.55 Lotto - studio; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Notranje politični report; 21.00 Trailer; 21.30 Pozor, kultura; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Nagrade Ingeborg.	9.00 Benji; 9.23 V Cityju; 10.15 Alpe-Jadran; 17.00 Sova, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.05 Mozaik; 18.35 Spored za otroke; Alf; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Christabel; 21.10 Tednik; 22.10 Dnevnik; 22.35 Sova: Vi ste pa najbrž njen mož; Campion; 23.55 Video strani.
PE 28. 6.	13.35 Zahodno od Santa Feja; 15.00 Otroški spored; 15.30 Oddaja za najmlajše; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Sever in jug; 19.20 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Derrick; 21.25 Pogledi s strani; 21.35 Pot na zahod; 23.30 Večerni šport; 23.50 V redu, patron.	15.35 Nekoč je bil heroj; 18.00 Policijska inšpekcija 1; 18.30 Milijonsko kolo; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Rojstni kraji srednje Evrope; 21.00 Posebnosti znanosti; 21.15 Šiling; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Nagrada Ingeborg Bachmann 1991; 23.05 Sence v raju.	9.00 Sorodniki iz Lazin; 9.25 Christabel; 15.25 Mozaik; 16.30 Sova, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.05 Marlboro Music Show; 18.35 Spored za otroke; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.20 Razglednice Clivea Jamesa; 21.15 V Cityju; 22.30 Sova; Dragi John, Finančni svetovalec, Skrivni kabaret.
SO 29. 6.	13.25 Vikend v Waldorfu; 15.30 Otroški spored; 16.00 Otroški Wurlitzer; 17.10 Športna abeceda; 18.05 Šport; 18.30 Sever in jug; 19.20 Dobesedno; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Stavim, da...; 22.05 Model in vohun; 22.50 Seven Ups; 0.30 Čas v sliki; 0.35 Zgodba gospe Laura M.; 2.00 Čas v sliki.	14.30 Glasba sosedov; 15.30 Nagrada Ingeborg Bachmann 1991; 16.00 Najljubša pesem; 18.00 Policijska inšpekcija 1; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Bulvar svita; 22.00 Čas v sliki; 23.20 Zgodovina Rock'n'Rolla; 23.45 Rolling Stones.	9.00 Radovedni Taček; 9.20 Alf; 9.45 Klub Klobuk; 11.10 Zgodbe iz školjke; 15.40 Pustolovščine Robina Hooda; 17.20 Sova, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.05 Spored za otroke; 18.40 Prostozidarska loža; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Utrip; 20.35 Ona+On; 22.05 Dnevnik.
NE 30. 6.	13.35 Tvoje ustnice, tvoje oči; 15.25 Hiša v Jeruzalemu; 16.15 Kraljestvo miru; 17.10 X-Large; 18.30 Leteči zdravniki; 19.15 Lotto - žreb; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Šport; 20.15 To delam vse iz ljubezni; 21.15 Švejkova mladostna leta; 22.45 Vizije; 22.50 Na poti v brezpredmetni svet.	11.00 Nagrada Ingeborg Bachmann 1991; 13.00 Dober dan, Koroška ; 13.30 Slike iz Avstrije; 15.15 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Policijska inšpekcija 1; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega tožilca; 20.15 Smrtna napaka.	9.05 Živ žav; 10.00 Nevarni zaliv; 10.30 Boljše življenje; 11.10 Alpski večer Bled '91; 12.30 Prislunhimo tišini; 13.10 Titano; 14.40 Saga o Forsythih; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Samorastniki; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Neuničljivi; 20.45 Zdravo; 22.05 Dnevnik; 22.30 Sova.
PO 1. 7.	13.40 Kraljica morskih roparjev; 15.30 Ostržek; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Leteči zdravniki; 19.22 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Pogledi s strani; 21.25 Hunter; 22.10 Od blizu; 22.40 Vas ob meji: Koroška 1920.	17.30 Lindenstraße; 18.00 Pravica do ljubezni; 18.30 Maksimalno veselje; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Gozdarska hiša Falkenau; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Ločitev po jugoslovanstvo; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Pot Japonske do svetovne sile.	9.00 Igramo se gledališče; 10.05 Obzorja duha; 15.05 Zdravo; 16.30 Sova, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.05 Mozaik; 18.35 Spored za otroke; Radovedni Taček; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Nore gobe; 22.00 Dnevnik; 22.25 400 let slovenske glasbe; 23.10 Sova; Simpsonovi.
TO 2. 7.	13.10 Medvedov ni mogoče zaustaviti; 14.40 Raji živali; 15.25 Ostržek; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Leteči zdravniki; 19.22 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Univerzum; 21.07 Pogledi s strani; 21.15 Govorimo nemško; 22.35 Komur bije ura; 0.40 Chicago 1930.	18.00 Pravica do ljubezni; 18.30 Zdravo Avstrija; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Da ali ne; 21.07 Zunanje politični report; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Šport; 22.45 Klub 2; nato Poročila.	9.00 Zgodbe iz školjke; 10.00 Sedma steza; 10.20 Osmi dan; 16.30 Sova, pon.; 18.00 Dnevnik; 18.05 Spored za otroke; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ingverjevo drevo; 21.10 Novosti založb; 21.20 Mednarodna obzorja - Švica; 21.50 Glasbeni portreti; 22.05 Dnevnik; 22.30 Sova; Pujsovi dosjeji.

Slovensko prosvetno društvo Borovlje in Slovenska prosvetna zveza v Celovcu vabita na

otroško revijo

„POKAŽI, KAJ ZNAŠ!“

v nedeljo, 30. junija ob 14.30 uri v kulturnem domu pri Cingelcu na Trati.

Vsi prisrčno vabljeni!

Letovanje otrok v Poreču

Koordinacijski odbor za letovanje otrok na morju sporoča, da bo letos letovanje v Poreču od 14. do 25. julija.

Cena za 12-dnevno bivanje znaša 2.100 šilingov. Prijavnice in podrobnejše informacije dobite pri **Milki Kokot**, Tarviserstr. 16, 9020 Celovec, tel.: 0463/514300/40.

Koordinacijski odbor za to letovanje vabi vzgojitelje/ice, ki naj se za sodelovanje prijavijo na isti naslov.

VABILO

Višja šola za gospodarske poklice zavoda šolskih sester v Šentpetru vabi na

zaključno prireditev

v četrtek, 27. junija, ob 20. uri

Spored:

Igra W. Bauerja

„Rdeče in modro v mavrici“

Nastop dekljskega zbora

Modna revija

Jazz gimnastika

Po programu sledi zabavni del s triom DRAVA, dražba in zakuska.

Jezikovne počitnice

„Club tre popoli“ tudi letos prireja skupinska dopusta z jezikovnimi tečajema. Pod geslom, „Korošci se učijo jezike sosedov“ bo od 21. julija do 3. avgusta organiziran tečaj slovenščine ob Bohinjskem jezeru ali na južnem Koroškem, tečaj italijanščine pa bo od 25. avgusta do 7. septembra v Pescari. Informirajte in prijavite se za tečaj slovenščine pri Eriki Jaklitsch, 9020 Celovec/Klagenfurt, Deutenhofenstraße 12, telefon 0463/516046, za tečaj italijanščine pa pri Gerdi Diwald, 9073 Vetrinj/Viktring, Emil Hölzl-Weg 4. telefon 0463/292103.

OBJAVA

Zavod šolskih sester v Šentpetru sporoča, da bo

SPREJEMNI IZPIT

na Višji šoli za gospodarske poklice 3. julija 1991 ob 8.00 uri.

Obenem obvešča tiste starše, ki so iz katerih koli razlogov zamudili februarjski rok, da so prijave še možne. Isto velja seveda tudi za 1-letno gospodinjsko šolo. V ta namen naj se telefonsko ali pisno povežejo z ravnateljstvom.

Višja šola Šentpeter, 9184 Šentjakob, tel.: 04253/343.

Slikarski natečaj

Društvo beneških likovnih umetnikov prireja pod pokroviteljstvom dežele Furlanije-Juljske krajine XII. mednarodni slikarski natečaj na temo „Podobe iz Nadiških dolin“, ki traja še do 22. junija. Dela, ki bodo ocenjena kot najzastavljena, bodo razstavljena na skupinski razstavi, katere otvoritev bo 29. junija ob 19. uri v Beneški galeriji v Špetru/San Pietro al Natisone, odprta pa bo do 12. julija letos.

RADIO KOROŠKA

18.10–19.00

SLOVENSKE ODDAJE

Sreda, 26. 6. Glasbena sredo
Večerna, 21.05–22.00 Poletni festivali

Četrtek, 27. 6. Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 28. 6. Narodopisna oddaja (dr. Feinig)

Sobota, 29. 6. Od pesmi do pesmi – od srca do srca

Nedelja, 30. 6.
6.30 – 7.00 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel (dr. A. Kajžnik)
18.10 – 19.00 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 1. 7. Poenotenje slovenskih političnih struktur

Torek, 2. 7. Partnerski magazin

„Od pesmic do pravljič“

Srečanje z mladinskim pisateljem
Janezom Bitencem

Sreda, 26. 6.:
15.00 – otroški vrtec SŠD v Celovcu

Četrtek, 27. 6.:
14.00 – otroški vrtec v Globasnici

Petek, 28. 6.:
9.00 – otroški vrtec „Naš otrok“ v Celovcu
11.00 – otroški vrtec v Šentpetru
15.00 – društvena soba v Škofičah

Sobota, 29. 6.:
14.30 – društvena soba v Kotmari vasi
16.00 – kulturni dom na Radišah

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

Ponoven začetek?

Boks je na Koroškem kljub nekaterim uspehom v zadnjih letih še vedno v otroških čevljih. Tega tudi odlični rezultati npr. Francija Wieserja na avstrijskih prvenstvih niso mogli spremeniti. Celo nasprotno: kakovost koroškega boksa se je znižala, pa tudi publika se zanj komajda zanima.

To se je jasno pokazalo tudi v soboto, ko so pripravili veliko primerjalno tekmo med kluboma Herkules Celovec in Heros Gradec, vabili celo z dodatnim nastopom Walterja Legla (dviganje uteži) in rock'n'rollskih plesalcev Schmölzer, vendar je v dom sindikatov prišlo le pičlih sto ljudi. Pa tudi kvaliteten nivo je bil zelo nizek. Še najboljši je bil mladinec Mladen

Mustač, točki k zmagi pa je prispeval tudi Franci Wieser, ki pa je imel proti Darku Ujiču veliko sreče, da se je rešil preko časa. V prvem kolu je Wieser, ki že dalj časa ni boksal, bil še v premoči, toda že v drugi rundi ga je moral trener Jo Pachler vedno znova motivirati. V tretjem kolu pa je bil Ujič znatno boljši, obema boksarjema pa je sodnik Stossier moral izreči opomin zaradi nešportnosti. Dvoboju med Wieserjem in Ujičem se je končal s serijo dobrih udarcev Ujiča in presenetljivo zmago Wieserja, celoten večer pa še bolj presenetljivo zmago celovškega kluba, ob kateri pa je postalo jasno, da bo pot do vrhunškega boksa še precej trda in dolga...

Jo Pachler (levo), prej sam vrhunski boksar, trenira Francija Wieserja (desno).

Wieser (levo) je po sreči premagal Ujiča (desno).

Vestnik je najboljši tednik...

Teniške tekme imajo svoje zakonitosti, še posebej če gre za tekmovanje, ko se med seboj pomerijo sicer leteči novinarji, ki pa brž, ko morajo nekaj časa tekati po teniškem igrišču, pokažejo svoje (ne)zmožljivosti. Tako se je že v prvi tekmi zgodil pravi čudež, da je naš urednik Andrej Mohar zdržal skoraj dve uri proti treniranemu športniku Janku Smrečniku in ga celo premagal. To je bila zmaga proti Globaškemu časopisu.

Tudi v drugi tekmi proti slovenskemu oddelku ORF je bil Mohar v tekmi posameznikov neustavljiv, le v dvojici (skupaj s Francem Rulitzem) je moral priznati: Jurij Perč in od Globašanov izposojeni Gregorič sta bila premočna. Tokrat torej poraz za Vestnik.

In ker se je med tem že zgodilo, da je Tednik podlegel ORF in Globaškemu časopisu, medtem ko so Globašani kot prireditelji premagali še ORF, pa je bil zadnji spopad med Vestnikom in Tednikom

lahko odločilen. Vestnik bi moral zmagati z 2 : 0, da bi skupaj z Globaškim časopisom osvojil prvo mesto, a prav globaška „sabutoža“ je ta načrt preperečila: Mohar je sicer premagal Silva Kumra, a organizator in dopisnik Tednika Bernard Sadovnik je ugnal že nekoliko izmučenega Rulitza. Torej je morala odločiti dvojica. Za partnerico si je Kumer nato izbral kar globaško zdravnico dr. Bakondyjevo, toda tudi ob njej ni ozdravel:

Evi Vilanek je bila namreč Moharjeva partnerica, ki je izkoristila že kar prvo možnost za zmago. Vestnik je torej postal najboljši tednik, Mohar je prav tako kot domačin Kristijan Koren ostal v tekmah posameznikov brez poraza, pri Tedniku pa menda za naslednje leto že napovedujejo, da bodo nastopili brez glavnega urednika, tako kot letos Vestnik, ORF in Globaški časopis. Za konec pa najboljša vest: po tekmah so se vsi skupaj poveselili pri Juenni.

Turnir mladih šahistov

V okviru letošnjega mednarodnega odprtega šahovskega turnirja v Bekštanj sredi avgusta bo na sporedu tudi turnir mladih šahovskih talentov iz vse Evrope.

Šahistke in šahisti do 15 let bodo na povabilo zveznega ministrstva za pouk in umetnost ter tržne občine Bekštanj v kulturnem domu v Ločah tekmovali na otroškem šahovskem turnirju. Organizatorji pričakujejo udele-

žence iz desetih držav, igrali pa bodo devet kol. Za partijo pa ima vsak igralec pol ure časa.

Mednarodni otroški šahovski turnir bosta vodila predsednik šahovskega kluba Bekštanj Seppi Gallob ter profesor na zvezni gimnaziji v Berndorfu v Nižji Avstriji ter pobudnik teh zelo uspešnih otroških šahovskih turnirjev Bruno Filzmaier.

Izčrpani uredniki in legionarki po mučnih tekmah.

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Šahovska naloga.: 85
Anand – Morovič/29. olimp. Novi Sad 90

Mladi 19. letni indijski velemejster Anand je na šahovski olimpiadi v Novem Sadu 90 odigral vrsto zanimivih partij, v katerih je pokazal svoj talent. Nova potrditev njegove moči pa je letošnja prepričljiva zmaga proti sovjetskemu velemejstru Drejevu v Madrasu (4,5:1,5) in s tem uvrstitev v četrtfinale

dvoboje za naslov svetovnega prvaka. Na diagramu je pozicija, v kateri je beli Anand, ki je na potezi, izpeljal zmogovito kombinacijo. Poiščite jo!

Rešitev naloge št.: 84

Na drugo vrsto prihaja v napad črna dama 1...Df2!., ki grozi belemu z matom na gl.Na 2.Tf2: Dgl:mat, na 2.Tf1: Dfl:+ 3.Tgl Dgl: mat. Zato se je beli odločil za obrambo 2.Dc8+ Kg7 3.Dc5 in beli je zaupal, da se bo rešil. Toda črni znova preseneti 3...Tgl:+ 4.Tgl: Df3+ &.Tg2 Df1+ 6.Tgl z žrtvijo skakača za lepo matno sliko v kotu šahovnice, ki nastane po 6...Sg3+! 7.hg3 Dh3 mat!

Uspela revanša

V Stegersbachu je Peter Wrolich kar dvakrat zmagal: v cestni dirki in v vožnji na kronometer.

Pliberk je zapravljal priložnost

Po sobotni tekmi v Pliberku je skoraj gotovo: prvak koroške nogometne lige Pli-

berk prihodnje leto ne bo igral v drugi zvezni ligi, saj je doma podlegel ekipi iz Rieda

z 1 : 2 (1 : 0). Zdaj bi namreč Pliberčanom pomagal le še čudež, saj bi morali v Lieznu z veliko prednostjo premagati Flavia Solvo, ta pa bi morala nato premagati še Ried.

Tako je torej verjetno, da bo Pliberk tudi prihodnje leto konkurent SAK za naslov prvaka v koroški ligi. V tem najvišjem koroškem razredu pa bo prihodnje sezono igralo 16 klubov, saj je avstrijska nogometna zveza potrdila predlog koroških funkcionarjev. Iz koroške lige mora tako le ATUS Borovlje, iz spodnje lige pa še Sachsenburg, ki je v kvalifikacijski tekmi podlegel St. Leonhardu. Najbolj pa je poraz Pliberčanov prizadel Hodišane, ki jim je tako splavalo še zadnje upanje za obstoj v 1. razredu.

Žalostni Pliberčani: Wölbl, Seebacher, Jagodič (z leve).

